

नेपाली आवाज

NEPALI AAWAZ | AN INTERNATIONAL FORTNIGHTLY

November 23-December 06, 2005

www.nepaliaawaz.com

Vol 1 Issue 5

ANUP PRAKASH

Nepal wins the Asian Cricket Council U-19 Cup

The year 2001 marked cornerstone in the history of Nepali cricket scene. Sri Lankan coach Roy Dias stepped in to replace Pakistani Aftaab Balooch. And just after three months of his coachmanship, he helped Nepal win the first ever international tournament of such stature, the Youth Asia Cup.

The mentor of the player-boys has helped Nepal add several silverwares to its trophy gallery. And was added another glory to Nepal's international arena: the fifth ACC (Asian Cricket Council) U-19 Cup. Page 19

सरकार चुनावमा, राजा विदेश भ्रमणमा माओवादी र सात दल बीच सहकार्यपछि नेपालमा नयाँ मोड

सार्क सम्मेलनमा भाग लिने क्रममा श्री ५ ज्ञानेन्द्र तीन साता लामो विदेश ढाका देखी अफ्रिकी राष्ट्र ट्युनिश हुदै जोहनाशवर्गको भ्रमणमा निस्कीएको समयमा माओवादी र दलहरु बीच पटक पटक भएको वार्ता पछि दुवै पक्ष बीच समझदारी कायम भएको छ भने सरकार चाही नगर पालिकाको निर्वाचनको तयारीमा जोड तोडले लागेको छ।

भारतको दिल्लीमा नेपाली कांग्रेसका नेता गीरि जा प्रसाद कोईराला, नेकपा एमालेका महासचिव माधवकुमार नेपाल समेतले माओवादीका उच्च नेताहरु संग भेटवार्ता गरेको र सो क्रममा माओवादीहरुलाई दलहरुले सहकार्य गरेर मुलधार को राजनीतीमा आउन राखेको प्रस्तावले सकर अत्मक रुप लिएको छ। Page 19

KASHISH DAS SHRESTHA

A local attends the mock parliament session held in Patan by the 7 party alliance earlier this year.

NOW FREE!
Nepali Aawaz
available for free
in Nepal, Canada
and the US!

Nepal Telecom's leaves Mobile users frustrated

Nepal Telecom (NT), Nepal's largest land line and mobile phone service provider, has consistently failed to fix the network problems in its mobile service, leaving users frustrated and angry. The only assurance from NT so far has been their word to "fix" the problem in a few days for weeks now! Page 5

KCM's 3rd Annual Cultural Week

PREENA SHRESTHA

Kathmandu College of Management's (KCM) third annual Cultural Week started on 17 Nov. While part of the proceeds were donated to the underprivileged orphans of the Nepal Children Association (Bal Mandir), part of it went to the KCM student scholarship programme fund. "It's been an amazing experience," gushes Tanushree Vaidya, student volunteer from KCM. "We're learning a lot about managing events and programs." Page 14

HIMALAYAN YAK RESTAURANT
72-20 ROOSEVELT AVENUE, JACKSON HEIGHTS, NY.
TEL: 718 779 1119

हाम्रो परिकार
हाम्रो संस्कार !

लगायत धानको जमी
लगायत रातोको जमी
धान खानु हुन्छ कि
धान खानु हुन्छ
हुन्छ नभएको धानको र
धानको जमी लगायतको
धानको धानको र जमी
धानको र जमी र जमी
लगायतको र जमी
हिमालयन याक
रेस्टुरेन्ट

हिमालयन याक रेस्टुरेन्ट
72-20 ROOSEVELT AVENUE, JACKSON HEIGHTS, NY, 11371

DARBAR EAST

Nepali & Indian Food
Eat in, Takeout & Fast Delivery
Catering for all occasion

239- 41 First Av.
14ST, NY, NY10003

Ph: 212 677 0005
Fax: 212 677 0006

Contact: Dhruba Onta or Ansuya Onta

Only the finest
ingredients for
a true taste of India

For the best deals in mobile phones for your family, come down to

...Tibet Mobile...

Tibet Mobile. It's never been easier to stay in touch, even if you live in or live out!

We also do money transfer!

Email: tibetmobile@gmail.com
Address: 37-50, 74St., Jackson Heights, NY 11371
Tel: 718- 205- 2339 and 917- 605- 0973

नेपाली आवाज

NEPALI AAWAZ | AN INTERNATIONAL FORTNIGHTLY

NEW YORK BUREAU

Editor: Kashish Das Shrestha

Correspondents and/ or Regional Representatives:

Bhaskar Rai (MN), Dawa F Sherpa (IN), Muna Gurung (IL), Neelam Sunwar (San Francisco), Neeha Shrestha (NC), Sakar Bhushal (TX), Santosh Basnet (CA), Shreeja Shrestha (MD), Shiva Bista (Baltimore)

NEPAL BUREAU

Nepali Desk Editor: Dr. Pradeep Bhattarai

Senior Correspondent: Anushil Shrestha

Editorial Staff: Preena Shrestha (KTM), Sahara Shrestha (KTM), Tsu Rai (KTM)

Photo Contributor: Anup Prakash (KTM), Bhushan Shilpakar (KTM)

Marketing: Jaison Chalise (KTM), Krishna Raj Sharma Belbase (KTM)

Distribution: Safal Media (Western Nepal), Birat Media (Eastern Nepal)

NEW YORK CORPORATE OFFICE

Publisher & Distributor: Moonlight Records Corporation

Executive Director: Chandra Prakash Sharma

External Relations & Marketing Manager: Gambu Sherpa

Contact Information:

Website: www.nepaliaawaz.com

Emails:

General Information: info@nepaliaawaz.com

Comments/Feedback: letters@nepaliaawaz.com

Advertising: market@nepaliaawaz.com

Event listing: events@nepaliaawaz.com

Models: models@nepaliaawaz.com

www.moonlightrecords.org

Mail:

Nepali Aawaz

51-01 39AV CC42

Long Island City, NY 11104

Nepali Aawaz: An International fortnightly is published by Moonlight Records Corporation, NY, USA. Nepali Aawaz and Moonlight Records Corporation are both registered trademarks.

Letters

Dear Nepali Aawaz,

It was shocking to see images of the crown prince at the X-Treme Rock Show 2062. Sure, everyone get's to take time off and enjoy themselves, but when the country is falling apart, shouldn't the crown prince have something better to do than ruin a concert experience for the audience and the artists by maintaining an empty football field? Isn't it high time that the royalty think for the people and not just what suits them best? Rock on, indeed.

Suraj, California.

Hi,

I was just so excited to read about all the music festivals happening in Kathmandu. Sure, not all of them seem to be organised for the best reasons, but Jazzmandu definitely sounds great. Thanks for keeping us posted.

Bijaya Karki, London.

Sujata Sharma, Canada.

Hi Nepali Aawaz,

It was as interesting as shocking to read Weekends In The Lives of Nepali Students. I couldn't have imagined what Nepali students do during those precious hours between Friday afternoon and Sunday night. Not that it was something I'd randomly think about, but once collected and published, it sure made for an interesting read.

Jyoti Basnet, Kathmandu.

Hello,

I really liked the lifestyle and entertainment sections, but how about more politics?

Raj.

Contents

NEWS • 4

FEATURES

सरकार चुनावमा, राजा विदेश भ्रमणमा व्यस्त • 8

नेपाल प्रसव-पीडामा, निर्णय राजाको हातमा • 9

Special Report: Maoist activity in Eastern and Western

Nepal during the last few months • 10

नेपाल राजनैतिक सुदृढीकरण वा धुवीकरणको गम्भीर

मोडमा • 20

ENTERTAINMENT

Pin Up: John Mayer and Buddy Guy • 13

Entertainment News • 14

SPORTS

Sports News • 18

ACC U-19 Cup • 19

PHOTO FEATURE • 24

NEPALI AAWAZ IS NOW AVAILABLE FOR FREE

KEEPING IN MIND THE IMPORTANCE OF MAKING NEWS AND INFORMATION ON NEPAL AND NEPALIS THE WORLD OVER AS ACCESSIBLE AS POSSIBLE, THIS PUBLICATION WILL NOW BE DISTRIBUTED FOR FREE IN PRINT AS WELL AS ONLINE. PRINT COPIES ARE AVAILABLE FOR DISTRIBUTION AND READING IN SELECT VENUES IN THE FOLLOWING AREAS FOR NOW AND WILL REACH MORE REGIONS SOON:

NEPAL

BIRATNAGAR
DHARAN
KATHMANDU
POKHARA

CANADA

TORONTO

USA

CALIFORNIA
COLORADO
ILLINOIS
INDIANA
MARYLAND
MASSACHUSETTS
MINNESOTA
OREGON
NEW YORK
TEXAS
WASHINGTON
WASHINGTON DC

WOULD YOU LIKE US TO BRING NEPALI AAWAZ TO YOUR REGION?
LET US KNOW AT INFO@NEPALIAAWAZ.COM

हडकडको भीसा रोकले महिला कामदार मारमा

स्वदेशमा रोजगारीको अवसर नपाएपछि धेरै महिलाको सुरक्षित रोजगारीको अवसर बनेको थियो हडकड। तर, विगत केही महिनादेखि हडकड अध्यागमन विभागले बिना कारण भीसा रोकेको छ। तर, भीसा किन बन्द भयो भनेर न त सरकार चासो लिन्छ, न त व्यवसायीहरू नै। सबैको मार महिलालाई। डम्बरकृष्ण श्रेष्ठ

मोरङ कीर्तिपुरकी २५ वर्षीया सान्तिता राई तीन वर्षदेखि हडकडमा काम गर्दै आएकी थिइन्। घरेलु काम गर्न हडकड पुगेकी सान्तिता राई चार महिनाअघि परिवार भेट्न नेपाल आएकी थिइन्। तर, उनी अहिले पुनः आफ्नो जागिरमा फर्कन नसक्ने भएकी छन्।

गएको २३ जेठदेखि चीनको स्वशासित क्षेत्र हडकडको अध्यागमन विभागले नेपाली कामदार र विद्यार्थीका लागि प्रवेशाज्ञा (भीसा) दिन रोक लगाएपछि सान्तिताको रोजगारी खोसिएको हो। नेपाली कामदारका लागि हडकडको भीसा बन्द भएपछि सबैभन्दा बढी मार नेपाली महिला कामदारलाई परेको छ। क्षमता र सीप हुनेहरूका लागि प्रशस्तै रोजगारीका अवसरहरू भएकाले वर्षेनी ५ सयको हाराहारीमा नेपालीहरू हडकड जाने गरेका थिए।

लामो समय हडकडमा काम गर्दा आफ्नो आर्थिक हैसियत नै बदलिएको बताउने सान्तिता नयाँ नियमले धेरै नेपाली महिलाको रोजगार खोसिएको बताउँछिन्। भन्छिन्, “हडकडमै काम गरिरहेका महिला कामदारहरूले त काम पाउञ्जेल गर्न पाउँछन् नै तर नयाँ जान चाहनेहरूको बाटो थुनिएको छ।” काम गर्दागर्दा आफू नेपाल आएकोले अब जानका लागि भीसा पाउनमा नयाँ नियम बाधक बन्ने भएकाले आफू पनि मारमा परेको उनले बताइन्। “जान दिइयो भने म त जान्छु। हडकडमा नेपाली महिलाका लागि धेरै काम छ,” उनले भनिन्।

पाँचथर, आडसारङ- ६ की कमलादेवी लिम्बू (अधिकारी) ले हडकड गएर घरेलु कामदारको रूपमा गरेको कमाइले धरानमा घडेरी जोडिसकेकी छन्। हडकडमा चार वर्ष काम गरेर नेपाल फर्किएकी ३२ वर्षीया लिम्बू फेरि जान खोज्दाखोज्दै भीसा नै बन्द भएको बताउँछिन्। हडकडमै कमाएको पैसामध्ये पाँच लाख खर्च गरेर उनले दुई वर्षअघि आफ्ना श्रीमानलाई कोरिया पठाएकी थिइन्। उनी भन्छिन्, ‘पहिले र अहिलेमा मेरो परिवारको आर्थिकस्तर आकाश-जमिनको जस्तै फरक भएको छ। यो सबै मेरो त्यहीँकै कमाइ हो’ उनी भन्छिन्। केही वर्षअघि ६५ हजार रुपैयाँ खर्च गरी उनी घरेलु कामदारको रूपमा हडकड पुगेकी थिइन्।

ब्रिटिस सेवामा कार्यरत भूतपूर्व सैनिकका छोराछोरीले जन्मदत्तकै आधारमा त्यहाँ बस्न र काम गर्न पाउँछन्। त्यसबाहेक भीसा

लिएर डोमेस्टिक हेल्परको रूपमा त्यहाँ धेरै नेपाली गएकामा महिलाहरूको संख्या पनि धेरै छ। घर, रेष्टुरेण्ट, वृद्धाश्रम, नर्सिङहोममा धेरै नेपाली महिलाले पनि प्रशस्त काम पाइरहेका थिए।

हडकडमा सामान्य घरेलु कामदार गर्ने महिलाले मासिक ३ हजार ६ सय ६० हडकड डलर अर्थात् ३५ हजार नेपाली रुपैयाँ कमाउँछन्। आईडीहोल्डर निर्माण कम्पनीमा काम गर्ने नेपालीले भने ४० देखि २ लाखसम्म नेपाली रुपैयाँ कमाउने गरेका छन्। गैरसरकारी संस्थाहरूका अनुसार हडकडमा ५० हजारको हाराहारीमा नेपाली रहेका छन्। नेपाली महासंघ र नेपाली महावाणिज्य दूतावासको वार्षिक रेकर्डमा भने ३० हजार नेपाली रहेको देखाएको छ।

दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने हो भने हडकडमा तुरुन्तै एक लाख नेपाली महिलाले काम पाउन सक्ने स्थिति रहेको ओभरसिज नेप्लिज इम्प्लोइमेन्ट एसोसिएसन हडकडका अध्यक्ष गोविन्द सुब्बा बताउनुहुन्छ। उहाँ भन्नुहुन्छ, “नेपाली महिला कामदारको माग हडकडमा ठूलो छ, तर सामान्य सीप र दक्षताको अभावमा माग पूरा गर्न सकिएको छैन। फेरि अहिले भीसासमेत बन्द हुनाले नेपाललाई आर्थिक नोक्सानी भएको छ।” हालै मात्र हडकडमा नेपाली महिला कामदारहरूलाई काम दिलाउनकै लागि साभा संगठन बनेको छ। उक्त संगठन बनेपछि बढीभन्दा बढीलाई काम दिलाउने वातावरणको तयारी भइरहेको थियो। तर, यति नै बेला भीसा बन्द गरिएको छ।

हडकड आउने कामदारलाई सरकारी स्तरबाट तालिम दिने व्यवस्था अझै पनि छैन। हडकडमै ओभरसिज नेप्लिज इम्प्लोइमेन्ट एसोसिएसनले नै तालिमको व्यवस्था गरिसकेको अवस्थामा भीसा रोग लगाइएको छ।

हडकड नेपाली महासंघले अध्यागमन विभागको नयाँ नीतिका लागि कूटनीतिक पहल हुनुपर्ने निष्कर्ष निकालेको छ। यसका लागि हडकड अध्यागमन विभागलगायत महावाणिज्य दूतावासमार्फत नेपालको परराष्ट्र र श्रम मन्त्रालयमा ज्ञापनपत्रसमेत बुझाइएको थियो।

एसोसिएसनका महासचिव चेतनाथ चौलागाईं भन्छन्, “हडकड जाने कामदारको गुणस्तर नियन्त्रण गर्ने काम नेपाल सरकारले गर्नपर्छ। यदि सरकारले सक्दैन भने हामीलाई जिम्मेवारी दिइनुपर्छ भनेर हामीले

सुझाव दिएका थियौं। तर सरकारले पनि गरेन र हामीलाई पनि गर्न दिइएन, त्यसैको कारण यस्तो निर्णय भयो।”

वर्षौँदेखि हडकडमा घरेलु कामदार पठाउने फिलिपिन्स र इन्डोनेसियालगायत अन्य देशले पनि हडकडमा रहेको एसोसिएसनलाई त्यस्तो अधिकार दिएको छ जसका कारण उनीहरूका कामदार योग्य छन्। तर, नेपाल सरकारले भने आफूले पनि केही नगरेको र एसोसिएसनलाई समेत जिम्मेवारी नदिएको आरोप महासचिव भट्टराई लगाउँछन्। लामो समयदेखि घरेलु कामदारका लागि हडकडमा कार्यरत फियोनाको बैठकले पनि यो निर्णय आउनमा नेपालको कूटनीतिक निकाय असफल रहेको निष्कर्ष निकालेको छ। फियोनाको बैठकले हडकड सरकारसमक्ष उक्त निर्णय फुकुवा गर्नका लागि अनुरोध गरेको छ।

यस विषयमा कार्यवाहक शाही नेपाली महावाणिज्यदूत हेमलाल भट्टराईले केन्द्रसँग सम्पर्क गरि समस्या समाधानका लागि कूटनीतिक पहल भइरहेको बताउँदै आएका छन्। उनका अनुसार औपचारिक रूपमा नेपालको कतारबाहेक कुनै पनि देशसँग श्रम सम्झौता भएको छैन। यसभन्दा अघि हडकड पुगेका नेपाली कामदारहरू समझदारीमा काम गर्दै आएका हुन्।

पहिले राम्रो तालिम र भाषाको ज्ञान नहुँदा हडकड आएर पनि कतिपय महिलाहरू फर्किनुपरिहेको भए पनि अहिले दक्षता वृद्धि गर्ने काममा आफूहरू लागिरेको मनगंगा इन्टरनेशनल प्राइजेजका प्रदीप थापामगर बताउँछन्। भन्छन्, “नेपालमा हडकडको कोटा ल्याएका छौं भनेर बिनातालिम कामदार पठाउनेहरूले यहाँ नेपाली घरेलु कामदारको गुणस्तर नै बिगारेका छन्, सरकारी पहलबाट तालिमको व्यवस्था भए एक लाख नेपालीले तुरुन्तै काम पाउने स्थिति थियो।”

युनिफेमको दक्षिण एसियाको वैदेशिक रोजगारकी कार्यक्रम संयोजक सरू जोशी हडकडजस्तो महिलाहरूका लागि सुरक्षित मानिएको अन्तर्राष्ट्रिय श्रम बजार बन्द हुँदा यसको असर कामदार, उनका परिवार र राष्ट्रलाई नै परेको बताउनुहुन्छ। उहाँ यसले गर्दा खाडीमा मानवतस्करलाई बढावा दिएको कुरामा सम्बन्धित पक्षको ध्यानाकर्षण गर्न जरूरी भएको बताउनुहुन्छ। नेपाली कामदारलाई रोक लगाएपछि नेपाल भित्रिने रेमिटेन्समा समेत असर परेको उहाँको भनाइ छ।

हडकड अध्यागमन विभागले नेपालीलाई रोजगार तथा अध्ययन भीसामा लगाएको रोकका विषयमा चीनका केन्द्रीय सरकारका सहायक विदेशमन्त्री से गो फाङले यो स्थिति लामो समयसम्म नरहने विचार व्यक्त गरेका थिए। फाङले तेस्रो मुलुकका अपराधीहरू नेपालको राहदानी प्रयोग गरेर हडकड भित्रिएको आरोपसमेत लगाएका छन्। फाङले सो आरोप लगाए पनि हडकडको स्थानीय सरकारका तर्फबाट यस विषयमा कुनै स्पष्ट कारण खुलाइएको छैन। अध्यागमन विभागले भने बेलाबेलामा गरिने पुनर्विचारअन्तर्गत यो निर्णय भएको जनाउँदै आएको छ। नेपाल सरकारले पनि भीसा खुलाउन हालसम्म कुनै पनि किसिमको पहल गरेको छैन।

व्यक्तिगत पहलमा र आफन्तमार्फत हडकड पुगेका अधिकांश नेपाली घरेलु कामदार दक्ष नभएका कारण उनीहरूप्रति नकारात्मक भावना फैलिएको कुरा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केकाहरूको संगठन पौरखीकी अध्यक्ष मञ्जु गुरुङ बताउँछिन्। त्यसैगरी नेपाल वैदेशिक रोजगार संघका अध्यक्ष निर्मल गुरुङ सरकारको तर्फबाट कूटनीतिक पहलको आवश्यकता भएको बताउनुहुन्छ। हडकडमा नेपाली कामदार रोकनुमा कामदार, तालिम दिने संस्था, नागरिक समाज र व्यवसायी पनि उत्तिकै जिम्मेवार हुनुपर्ने युनिफेमकी सरू जोशी बताउनुहुन्छ।

सञ्चारिका लेखमाला / सञ्चारिका समूह

नेपाली कामदारका लागि हडकडको भीसा बन्द भएपछि सबैभन्दा बढी मार नेपाली महिला कामदारहरूलाई परेको छ। क्षमता र सीप हुनेहरूका लागि प्रशस्तै रोजगारीका अवसरहरू भएकाले वर्षेनी ५ सयको हाराहारीमा नेपालीहरू हडकड जाने गरेका थिए।

चीनका केन्द्रीय सरकारका सहायक विदेशमन्त्री से गो फाङले यो स्थिति लामो समयसम्म नरहने विचार व्यक्त गरेका थिए। फाङले तेस्रो मुलुकका अपराधीहरू नेपालको राहदानी प्रयोग गरेर हडकड भित्रिएको आरोपसमेत लगाएका छन्।

टेलिफोन : ५५३८५४८८,

फ्याक्स : ५५४७२८१

सम्पादक निर्मला शर्मा

सञ्चारिका समूह २०१२ सालमा स्थापना भएको पत्रकार महिलाहरूको संस्था हो। सञ्चार माध्यममा कम प्राथमिकतामा परेका महिला तथा बालबालिकासम्बन्धी समाचार तथा लेखहरूको अभावलाई यस लेखमालाले केही हदसम्म पूर्ति गर्ने अपेक्षा गरेका छौं। यसमा प्रकाशित लेखलाई छाप्या "साभार : सञ्चारिका लेखमाला/सञ्चारिका समूह" उल्लेख गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछौं। र, प्रकाशित सामाग्रीको एकप्रति समूहमा पठाइदिन पनि अनुरोध गर्दछौं।

Nepal Telecom's leaves Mobile users frustrated

Nepal Telecom (NT), Nepal's largest land line and mobile phone service provider, has consistently failed to fix the network problems in its mobile service, leaving users frustrated and angry. The only assurance from NT so far has been their word to "fix" the problem in a few days for weeks now!

The company had recently posted a public notice in the state run Rising Nepal saying it would be upgrading its second generation (2G) GSM network to 2.5G (GPRS) General Packet Radio Service and also replacing all 92 base transceiver stations (BTSs) in various parts of Kathmandu valley with new ones.

Pre-paid mobile phone services were shut down for 6 months after 1 Feb. 05. Ever since the service resumed, users have had a miserable time trying to use their mobile phones. What makes it even worse is the fact that engineers at Nepal Telecom don't know what the problem is. "We are not really sure what the problem is, so that makes fixing it a little more difficult," said one of the engineers to Nepali Aawaz after requesting anonymity.

Cell phone users in Nepal have consistently faced unusual problems. Messages like "Mobile switched off" and "Mobile out of reach" seem to randomly respond when calling cell phones. "I can see who the caller is, but when I answer it, the caller can't hear me. It's pathetic!" says Raman Adhikari, a frustrated mobile user.

Since the service started a few years ago, NT has distributed about 60,000 post-paid and about 200,000 pre-paid SIM cards. It earns about 2 billion rupees in revenue from mobile phone services annually. The rise in the number of mobile subscriber has also worsened the problem with NT's technology unable to cope with the traffic. When it cannot handle network glitches with only 250,000 subscribers, one cannot imagine what the service will be like once they sell one million mobile subscriptions like they have planned to soon after installing the 2.5GPRS.

भाषा नबुझनाले जेल परेका विमलले हडकड आइडी पनि गुमाए - देवराज राई, हडकडमा

स्थानीय भाषा नबुझनाका कारण दैनिक जीवन यापनमा असर पर्ने थुप्रै नेपालीहरू हडकडमा भएपनि विमल जस्तो जेल पनि पर्ने र

आइडी पनि गुमाउने नेपाली सायदै होलान्। भाषाकै कारण तीन वर्षे जेल जीवन व्यतित गरी बाहिर निस्कदा हडकड बस्ने अधिकार वाट समेत बञ्चित भएको दुःखेसो विमल जवालीको छ।

न्यायलयबाट समेत उचित न्याय नपाएको बताउँने विमल हाल अन्तिम उपायको रूपमा रहेको उच्च अदालत (कोर्ट अफ अपिल)मा मुद्दा लडिरहेका छन्। जिल्ला अदालत (डिस्ट्रिक्ट कोर्ट)ले सुनाएको निर्णयका आधारमा उनी जेल चलान भएका थिए भने यसका लागि पुनरावेदन गरिएको उनको मुद्दामा समेत उनी हारिसकेका छन्।

आफू निर्दोष रहेको बताउँने विमल न्यायलयले एकतर्फी रूपमा प्रहरीको मात्र कुरा सुनेको आरोप लगाउँदै भन्छन्, "अदालतले फैसला गर्दा सबै पक्षको कुरालाई ध्यान दिन पर्ने हो, तर प्रहरी र वादीको कुरालाई मात्र प्राथमिकता दिइएको छ। भाषा नबुझनाले नै ममाथि अन्याय भएको छ।"

सन् २००३ मार्च १५ का रात साढे एघार बजेतिर घटेको सामान्य घटनाले नाटकीय रूप लिंदा विमलको यो हाल भएको हो। विमलका अनुसार उक्त रात उनी रेष्टुरेण्टमा खान गएको बेला जितेन्द्र गुरुङ नामको चिनजान भएको व्यक्तिसंग उनको भेट भयो। जितेन्द्र त्यहाँ रामकृष्ण थापा र जुठे क्षेत्री नामका व्यक्तिहरूसंग थिए। जितेन्द्र र विमल घर हिंडेको भएपनि केही वर आएपछि

जितेन्द्रको चावी छुटेकोले लिन फर्कदा बाटैमा ती दुई अन्य दुई पाकिस्तानी (सजिद हुसेन र अलि लिकेत)संग भेटिएका थिए।

उनीहरू भेट हुने वित्तिकै प्रहरी आइपुग्यो र ६ जनालाईनै चिमसाचुई प्रहरी थाना लिएर गयो। विमल र जितेन्द्र जान नमान्दा-नमान्दै पनि प्रहरीले सोधपुछका लागि भनेर भ्यानमा लगायो। थाना पुग्याइएपछि हुसेनको जाहेरीको आधारमा उक्त चार जना नेपालीलाई डकैतीको मुद्दा लगाइयो र अन्तमा चार जनालाई ३ वर्षको कैद सुनाइयो।

हडकडको नियमानुसार दुई तिहाई (२६ महिना) सजाय कटाएपछि उनीहरूलाई रिहा गरियो। रामकृष्ण थापा यहाँको स्थाई नागरिक (परमानेण्ट आइडी) भएको कारण उनलाई केही समस्या भएन, तर अन्य तीन जनालाई भने यही आरोपमा आश्रित भिसाका (डिपेन्डेन्ट भिसा)लागि अयोग्य घोषित गर्दै नेपाल पठाउँने तयारी भएपछि विमल धरौटीका आधारमा रिहा भई न्यायका लागि हाल अन्तिम मुद्दा लडिरहेका छन्।

घटनाको पृष्ठभूमिको बारेमा बताउँदै विमल भन्छन्, "घटनाको बेला थाहा भएन, तर पछि बुझ्दा रामकृष्णलाई काममा लगाईदिन्छु भनेर केही पहिले सजिदले पैसा लिएको रहेछ। लामो समयपछि उनीहरूको भेट नभएकोले लेनदेनको विषयमा उनीहरूबीच हामी पुग्न भन्दा अघिनै विवाद भएको रहेछ। विवादपछि म साथीलाई बोलाएर पैसा दिन्छु भनेर पर्खन लगाएको रहेछ। तर उसले साथीलाई नबोलाएर ममाथि डकैत हुन लाग्यो भनेर प्रहरीलाई मोवाईल मार्फत बोलाएको रहेछ।"

विमलले अदालतमा पेश गरेको लिखित वयानको आधारमा घटना भएको स्थानमा डकैत हुने संभावना देखिँदैन। घटनास्थल नाथन रोडको नजिक होटल होलिडे इनको छेवैमा रहेको छ। उक्त स्थानमा २४ सै

घण्टा उज्यालो रहने र मानिसको आवात-जावत भइरहने देखिन्छ। त्यसमाथि होटलको सुरक्षा गार्डको समेत आँखा पर्ने ठाउँमा रहेको छ।

यसभन्दा बाहेक घटनास्थलबाट डकैतको अभियोग लागेका अभियुक्तहरूबाट कुनै हातहतियार लगायत अन्य सामग्री वरामद भएको छैन। साथी बोलाउछु भनेर चिनियाँ भाषामा सजिदले प्रहरी बोलाएका कारण चार जना नेपालीहरू चिनियाँ भाषा नबुझनाका कारण भ्रममा परेर पैसा पाउने आशामा प्रहरी आइपुगुन्जेल पर्खिबसेको उनी बताउँछन्। सजिद हुसेन नामक ती व्यक्ति अपराधिक मनोवृत्ति भएको समेत पुष्टी भएको छ। उनले अर्को एक नेपालीमाथि सांघातिक हमला गरेका थिए। उक्त नेपालीले मुद्दा फिर्ता लिएकाले उनीमाथि कुनै कारवाही भएन। तर अर्को त्यस्तै प्रकृतिको घटनामा संलग्न भएका कारण हाल उनी जेलमा रहेका छन्।

हाल जितेन्द्र गुरुङ र जुठे क्षेत्री भने माओवादी समस्याका कारण नेपाल फर्कन सक्ने स्थिति नरहेको भन्दै हडकडमा बस्न पाउनुपर्ने मागका साथ जेलभित्रैबाट मुद्दा लडिरहेका छन्। यी तीन जनामा फरक के छ भने, तीनै जना आश्रित भिसामा भएपनि विमल घटनाको समयमा ७ वर्ष हडकड बसिसकेका थिए भने अन्य दुईको ७ वर्ष पुगेको थिएन। ७ वर्ष पुगेका कारण विमल धरौटीमा रिहा भएका छन् भने अन्य दुई धरौटीमा समेत रिहा हुन पाएका छैनन्।

विमललाई स्थायी परिचय पत्र प्राप्त हुन उनलाई लागेको अभियोगमा सफाइ पाउन आवश्यक रहेको छ। हडकडको नियमानुसार लगातार ७ वर्ष आश्रित भिसामा बसेको व्यक्तिले स्थायी परिचय पत्रका लागि आवेदन गर्न पाउने भएपनि उक्त व्यक्तिलाई कुनै पनि अभियोग नलागेको हुन अनिवार्य रहेको छ।

Nepali Students Top Performers at CUNY

New York. As the fall semester was just starting in colleges across the US, three Nepali students studying at City University of New York, a board of community colleges spread through the five boroughs of New York, were recognised for their academics excellence. Mahendra Nagar's Matrica P. Joshi, a student of Computer Science who scored 3.97 GPA, Kathmandu's Sachin Shrestha, a Computer Networking student who scored 3.95

GPA, and Banepa's Shanti Om Bade, a student of Accounting who scored 3.86 GPA, were the three students honored by the college board. "I am pleased to have the opportunity to congratulate these outstanding professionals," said Paul Sharman, CUNY's interim executive director.

Nepali students across the US and in many parts of the world have excelled in their college courses and earned

similar commendations. Many have also gone on to become successful professionals in their fields. There is a significant Nepali community in New York, and while a majority of them are working, many of them are also students in schools and colleges here.

Major Political Development in Nepal; King Gyanendra on leave

- SUBEL BHANDARI

KASHISH DAS SHRESTHA

Dark clouds gather over this poster of King Gyanendra in New Road, Kathmandu, in July.

Kathmandu. In the biggest political development in Nepal since King Gyanendra's take over on 1 Feb. 05, Nepal's most influential political parties and the Maoists have reached a 12-point agreement "to restore democracy [in Nepal]."

The U.S Embassy in Nepal had initially warned the seven party alliance about their plans to work with the armed Communist Party of Nepal (Maoist), but last week American Ambassador James F Moriarty headed to New Delhi, India, where the seven party political parties had been holding meetings with Maoist supremos Dr. Pushpa Kamal Dhakal, alias Prachanda, and Dr. Bauram Bhattarai, alias, Lal Dhoj. Now, while the King is on a trip to Johannesburg for two weeks, the Seven Party alliance and the Maoists have formed a coalition "for democracy," a first since the armed movement started in 1996. In Kathmandu, Ambassador Moriarty denied meeting the party and Maoist leaders in Delhi, calling it a "coincidence," that they were in the city at the same time. But the US has been critical of the King ever since when he dissolved the Parliament, reinstating the Monarchy as the ruler of Nepal and essentially suspending democracy. "The United States, which supports the restoration of democracy in Nepal and the prevention of a Maoist takeover, believes the best way to reach these goals is through unity of

Nepal's legitimate political forces - the political parties and the monarchy. We urge both to re-establish an effective working relationship to lead Nepal out of its current crisis, and to work toward a democratic and peaceful future for the country and its people. We hope that the Maoists will enter into peace negotiations with the government in good faith, abandon their weapons, and come into the political mainstream. Until these steps are taken, the Maoists cannot be treated as a legitimate political party," said a press statement released by the U.S Embassy in Nepal last week.

In a press statement released over the weekend, the Maoist Chairman Prachanda said that they have reached a 12-point agreement with the mainstream political parties during various phases of talks. The Maoists have accepted to limit themselves to "competitive multiparty democracy" adhering to liberty, human rights, and the rule of law. Both the sides have committed to evaluate their past mistakes and pledged to not repeat them. The agreement paper also says that, in order for a free and fair election, the Maoists and the parties have reached an understanding to keep the Maoists' armed forces and the Royal Nepalese Army under UN or other trustworthy international supervision during the constituent assembly election. The Maoists have committed to allow leaders and cadres of other political parties and commoners, who were displaced

during the armed struggle, to return home. The alliance and the Maoists have decided to boycott the upcoming municipal polls and also decided to work jointly to make the elections unsuccessful. Both the parties have appealed the national and international communities to help in their movement for the restoration of total democracy in Nepal. In the statement, they have called on civil society, professional organizations, sister organisations of the political parties, intellectuals and all the Nepali citizens to make the movement for a democratic Nepal a success. The agreement paper indicates that the Maoist rebels, whose armed struggle has cost over 12,000 lives since 1996, have discarded their earlier agenda of establishing a "Communist Republic of Nepal."

The parties and the Maoists in their separate statements, have, however, not mentioned when and where they reached agreement. The signatories include: Nepali Congress President Girija Prasad Koirala, CPN-UML General Secretary Madhav Kumar Nepal, acting president of the Nepali Congress-Democratic, Gopal Man Shrestha, and Janamorcha Nepal's president Amik Serchan, vice-president of Nepal Sadbhawana Party (Anandidevi), Bharat Bimal Yadav, Nepal Majdoor Kishan Party's member Prem Suwal, and Samyukta Bam Morcha's Krishna Das Shrestha.

The statement however does not state if the movement is planned to dethrone King Gyanendra, an agenda that has picked up steam amongst student unions and civil societies in the last few months. Nepali Congress (NC) president Girija Prasad Koirala has denied that the alliance has entered into a working unity with the rebels. He said, "What we have entered into is an understanding, not a working alliance. It will pave way for both the parties to move ahead." However, CPN-UML general secretary Madhav Kumar Nepal called it a breakthrough, saying, "this is a significant achievement for achieving peace which even the king has failed to do." He insisted that the Maoists have pledged to join the mainstream. Shedding light on how the alliance and the rebels expect to take the nation out of autocracy and regression, Nepal said, "The King must now withdraw all regressive steps undertaken in the past. Election to constituent assembly is the only way out."

There has been no official reaction from the government of Nepal, formed by the King after 1 Feb.

12-Point Understanding between the Parties and Maoists

The Letter of Understanding (Unofficial translation)

The long struggle between absolute monarchy and democracy in Nepal has now reached a very grave and new turn. Establishing peace by resolving the 10-year old armed conflict through a forward-looking political outlet has become the need of today. Therefore, implementing the concept of absolute democracy through a forward-looking restructuring of the state has become an inevitable need to solve the problems related to class, caste, gender, region etc of all sectors including political, economic, social and cultural, bringing autocratic monarchy to an end and establishing absolute democracy. We make public that, against this existing backdrop and reference in the country, the following understanding has been reached between the seven parliamentary parties and the CPN (Maoist) through different methods of talks.

Points of Understanding

1. Today, democracy, peace, prosperity, social advancement and a free and sovereign Nepal is the chief wish of all Nepalese. We completely agree that autocratic monarchy is the main hurdle in (realizing) this. It is our clear view that without establishing absolute democracy by ending autocratic monarchy, there is no possibility of peace, progress and prosperity in the country. Therefore, an understanding has been reached to **establish absolute democracy by ending autocratic monarchy**, with all forces against the autocratic monarchy centralizing their assault against autocratic monarchy from their respective positions, thereby creating a nationwide storm of democratic protests.

2. The seven agitating parties are fully committed to the fact that only by establishing absolute democracy through the restoration of the Parliament with the force of agitation, forming an all-party government with complete authority, holding elections to a constituent assembly through dialogue and understanding with the Maoists, can the existing conflict in the country be resolved and sovereignty and state power completely transferred to the people. It is the view and commitment of the CPN (Maoist) that the above mentioned goal can be achieved by **holding a national political conference of the agitating democratic forces, and through its decision, forming an interim government to hold constituent assembly elections**. An understanding has been reached between the agitating seven parties and the CPN (Maoist) to continue dialogue on this procedural work-list and find a common understanding. It has been agreed that the force of people's movement is the only alternative to achieve this.

3. Today, the country has demanded the establishment of permanent peace along with a positive solution to the armed conflict. Therefore, we are committed to ending autocratic monarchy and the existing armed conflict, and establishing permanent peace in the country through constituent assembly elections and forward-looking political outlet. **The CPN (Maoist) expresses its commitment to move along the new peaceful political stream through this process**. In this very context, an understanding has been reached to keep, during the holding of constituent assembly elections after ending autocratic monarchy, the armed Maoist force and the royal army under the supervision of the United Nations or any other reliable international supervision, to conclude the elections in a free and fair manner and accept the result of the elections. We expect reliable international mediation even during the dialogue process.

4. Expressing clearly and making public insti-

tutional commitment to the democratic norms and values like the competitive multiparty system of governance, civil liberties, human rights, the concept of the rule of law, fundamental rights etc, the CPN (Maoist) has expressed commitment to move forward its activities accordingly.

5. The CPN (Maoist) has expressed its commitment to create an environment allowing the political activists of other democratic parties displaced during the course of the armed conflict **to return to their former localities and live there with dignity, return their home, land and property seized in an unjust manner and carry out their activities without let or hindrance**.

6. Undertaking self criticism and self evaluation of past mistakes, the CPN (Maoist) has expressed commitment not to repeat such mistakes in future.

7. The seven political parties, undertaking self evaluation, have expressed commitment not to repeat the mistakes of the past which were committed while in parliament and in government.

8. In the context of moving the peace process forward, commitment has been expressed to fully respect the norms and values of human rights and press freedom and move ahead accordingly.

9. As the announcement of municipal polls pushed forward with the ill-motive of deluding the people and the international community and giving continuity to the autocratic and illegitimate rule of the King, and the talk of elections to Parliament are a crafty ploy, we announce to actively boycott them and call upon the general public to make such elections a failure.

10. The people and their representative political parties are the real guardians of nationality. Therefore, we are firmly committed to protecting the independence, sovereignty, geographical integrity of the country and national unity. Based on the principle of peaceful co-existence, it is our common obligation to maintain friendly relations with all countries of the world and good-neighbour relationship with neighbouring countries, especially India and China. But we request the patriotic masses to be cautious against the false attempt by the King and (his) loyalists to prolong his autocratic and illegitimate rule and delude the patriotic people by projecting the illusory "Mandale" nationalism and questioning the patriotism of the political parties, and appeal to the international powers and the people to support, in every possible way, the democratic movement against autocratic monarchy in Nepal.

11. We call upon the civil society, professional organizations, various wings of parties, people of all communities and regions, press and intellectuals to actively participate in the peaceful movement launched on the basis of these understandings centered on democracy, peace, prosperity, forward-looking social change and the country's independence, sovereignty, and pride.

12. Regarding the inappropriate conducts that took place between the parties in the past, a common commitment has been expressed to investigate any objection raised by any party over such incidents, take action if found guilty, and to make the action public. An understanding has been reached to settle any problem emerging between the parties through peaceful dialogue at the concerned level or at the leadership level.

Government officials react:

This alliance is "unnatural." The government is very seriously studying the agreement between the parties and Maoists and the opposition alliance and will shortly formulate its stance on the development. If that alliance turned into an alliance of selfish interest or an unnatural alliance, it will be unfortunate for the country. This (understanding) has been reached at the instance of foreign powers. The royal government will not be an obstacle towards any efforts aimed at restoring peace in the country. Peace can't be restored in the country through at the behest of the foreigners. The country must move forward as per the roadmap charted by the country's constitution. "If the (major) parties—who drafted this constitution—decide to discard it, what can be done?"

- *Minister for Information and Communication Tanka Dhakal*

The agreement is an "unholy alliance" to disintegrate the country. It is also an attempt to hoodwink the people to join their agitation. The understanding was reached in "haste" without consulting other 130 political parties and the government. The King would have no problem to go for Constituent Assembly election if "all political parties" demanded so. The government may take legal action against the seven-party alliance leaders once it establishes evidence that they were hob-nobbing with the Maoists.

- *Sachit Shumshere Rana, Member of Raj Parishad Standing Committee*

Anyone can take initiative to restore peace in the country but it should be in the interest of the Nepalis. Anything done at foreigners' behest won't be in the interest of Nepal. Nepali people won't accept it.

- *Minister for Foreign Affairs, Ramesh Nath Pandey*

Political figures react:

The agreement between parties and the Maoists is "unnatural alliance." Nowhere in the world has peace been restored with agreement between political forces and rebels. But the initiative taken for peace process is positive.

- *Rastriya Prajatantra Party spokesperson Roshan Karki*

The agreement clearly indicates that Maoists have not transformed themselves into a peaceful political force. They have not shown any flexibility, especially when it comes to their main agenda (demand for republican set up). The "agreement" does not hold much water as the state party was not included in the process. If the Maoists and the parties were really sincere to find solution to the crisis,

they should hold talks with the state. Had NC President Girija Prasad Koirala and UML General Secretary Madhav Kumar Nepal actually succeeded in persuading Maoists to join the peaceful mainstream then we would have recommended their names of Noble Peace Prize.

- *Former Minister Kamal Thapa of Rastriya Prajatantra Party*

The agreement was reached before disarming Maoists, it could trigger deeper crisis. It was an imperative that Maoists lay down weapons before forging the agreement.

- *Nepali Congress leader Shailaja Acharya*

Civil society reacts:

The new gesture was a "triumph for democracy." The commitment to multi-party democracy shown by the Maoists is very optimistic.

- *Senior political analyst Prof. Lok Raj Baral*

The agreement between the parties and the Maoists could be a turning point in resolving the conflict. It is a positive breakthrough and the road is now open for ending the ongoing political impasse. Much will depend on how the state responds....Since Maoists have pledged their support to democracy, the country will face dire consequences if they continue their armed struggle for the same cause

- *Political analyst Krishna Khanal*

The Maoists, who have been fighting for a communist republic, have shown willingness for restoring peace and democracy. This flexibility shown by them must be welcomed. Now the ball is in the King's court. He should respond for peaceful and amicable negotiations. The King in his various speeches had been defending that he needed executive power to fight the insurgency; the King's stance has been weakened now by the parties-Maoists alliance.

- *Kundan Aryal, General Secretary of human rights organization INSEC*

India Reacts:

A statement issued by the foreign ministry of India in New Delhi said they had for long been stressing the need for a dialogue for peace in Nepal. The statement has also reiterated that there is no military solution to the problem and that the King must talk to the parties and the Maoists should give up violence.

सरकार चुनावमा, राजा विदेश भ्रमणमा व्यस्त माओवादी र सात दल बीच सहकार्यपछि नेपालमा नयाँ मोड

सार्क सम्मेलनमा भाग लिने क्रममा श्री ५ ज्ञानेन्द्र तीन साता लामो विदेश ढाका देखी अफ्रिकी राष्ट्र ट्युनिश हुदै जोहनाशवर्गको भ्रमणमा निस्कीएको समयमा माओवादी र दलहरू बीच पटक पटक भएको वार्ता पछि दुवै पक्ष बीच समझदारी कायम भएको छ भने सरकार चाही नगर पालिकाको निर्वाचनको तयारीमा जोड तोडले लागेको छ ।

भारतको दिल्लीमा नेपाली कांग्रेसका नेता गीरीजा प्रसाद कोईराला, नेकपा एमालेका महासचिव माधवकुमार नेपाल समेतले माओवादीका उच्च नेताहरूसँग भेटवार्ता गरेको र सो क्रममा माओवादीहरूलाई दलहरूले सहकार्य गरेर मुलधारको राजनीतिमा आउन राखेको प्रस्तावले सकारात्मक रूप लिएको छ ।

आन्दोलनरत सात राजनैतिक दल र माओवादी बीच निरंकुश राजतन्त्रको अन्त्य गरी पुर्ण लोकतन्त्र स्थापनाका लागि सहमती भएपछि १२ बुद्धे समझदारी गत मंगलबार सार्वजनिक भएको छ । सात दल र माओवादीले समझदारी पछि छुट्टा छुट्टै वक्तव्य जारी गरी राजतन्त्र विरुद्ध शान्तीपूर्ण आन्दोलन गर्ने जनाएकाछन् । लोकतन्त्र र संविधानसभाको निर्वाचन दुवै पक्षका लागि स्विकार्य भएको जारी विज्ञप्तीमा उल्लेख छ ।

सात दल र माओवादी समझदारीको प्रमुख बुँदामा शान्तीपूर्ण आन्दोलनबाट निरंकुश र जतन्त्रको अन्त्य गर्ने र लोकतन्त्र स्थापना गर्ने, शाही सेना र माओवादी छापामार हरू संग रहेको हतियार अन्तराष्ट्रिय सुपरि वेक्षणमा राखी संविधानसभामा गएर परिणाम स्विकार गर्ने, दुवै पक्षबाट सरकारद्वारा जार

ी निर्वाचन सक्रिय रूपमा बहिष्कार गर्ने, निरंकुशता विरुद्ध दुवै पक्षले आफ्नो क्षेत्रबाट आन्दोलन जारी राख्ने, बहुदलिय प्रतिस्पर्धा, प्रेस स्वतन्त्रता, मौलिक हक र कानुनी र ज्यको अवधारणमा माओवादीद्वारा प्रतिबद्धता व्यक्त साथै माओवादीबाट भउका ज्यादती र दलहरूले सत्तामा रहदा गरेका गल्तीहरू स् विकार गरि आत्म आलोचना गरेकाछन् ।

यस अघि १८ नोवेम्बर भारतको दिल्लीमा उपचार गराई नेपाल फर्कनुभएका कांग्रेस सभापती गीरीजाप्रसाद कोईरालाले माओवादी नेताहरूसँग दिल्लीमा टेलीफोन वार्ता भएको बताउनुभएको थियो । “माओवादीलाई वार्ताका क्रममा मुलधारमा आउन गरेको अनुरोध उनीहरूले स्विकार गरेकाछन् ।” कोईरालाले नेपाल फर्केपछि पत्रकारहरूलाई भन्नुभएको थियो । यस अघि पटक पटक भारत भ्रमण गरिसक्नु भएका एमाले महासचिव माधवकुमार नेपालले वर्तमान समस्या समाधानका लागि माओवादी बहुदलिय प्रतिस्पर्धा स्विकार गर्न, राजनैतिक दलहरू माथीको आक्रमण बन्द गर्न र संविधान सभा मार्फत समाधान खोज्दै संयुक्त राष्ट्र संघको सुपरिवेक्षणमा हतियार विसाउन सहमत भएको बताउदै आउनुभएको थियो ।

भारत भ्रमणका क्रममा दिल्लीमा कोईराला, नेपालको समेत भेटवार्ता गरेका थिए । कांग्रेस नेत कोईरालाले भारत भ्रमणका क्रममा नेपालमा लोकतन्त्र स्थापनाका लागि भारतीय प्रधान मन्त्री मनमोहन सिंह, मन्त्रीहरू र विपक्षी दलका नेताहरूसँग समेत भेट वार्ता गर्नु भएको थियो ।

दल र माओवादी बीचको वार्ता प्रक्रिया चलिरहेकै अवस्थामा भारत र अमेरिकी सर

कारले समेत नेपालमा पुनः प्रजातन्त्र स् थापनाका लागि दिल्ली बाटै आफ्नो प्रतिक्रिया सार्वजनिक गरेका थिए । नेपालका लागि अमेरिकी राजदुत जेम्स एफ मोरियाटीले अमेरिका, बेलायत र भारतको साभा लक्ष्या नेपालमा पुनः प्रजातन्त्र स्थापना गर्नु रहेको बताउनुभएको थियो । मोरियाटी गत साता भारत सरकारका प्रतिनीधिहरूसँग नेपालको समस्याबारे छलफल गर्न दिल्ली पुगनु भएको थियो । भारत र अमेरिकी कुटनीतिज्ञहरूको मध्यस्थतामा दिल्लीमा नै माओवादी र दलहरू बीच वार्ता भएको हुन सक्ने अनुमान गरिए पनि यसबारे दलहरूले खुलाशा गरेका छैनन् ।

नेपालका शिर्षस्थ राजनैतिक नेताहरू दिल्लीमै भएको अवस्थामा राजदुत मोरियाटीले दिल्लीबाटै विज्ञप्ती जारी गरी दलहरूले विद्रोहीलाई विश्वास दिलाई राजनैतिक मुल प्रवाहमा ल्याउन गरेको पयत्नलाई अमेरिकाले स्वागत गरेको उल्लेख गर्नभएको थियो ।

मोरियाटीले भारतीय विदेश सचिव श्यामशर णसंग वार्ता गर्दा उनले नेपालमा पुनः प्रजातन्त्र स्थापना गर्न माओवादी विद्रोहको खतरालाई सम्बोधन गर्न राजाले राजनैतिक दलहरूसँग हात बढाउन आवश्यक रहेको बताउनुभएको जानकारी दिनुभएको छ । नेपालमा पुनः प्रजातन्त्र स्थापना नगरे सम्म सरकारलाई अमेरिकी शैत्य सहयोग उपलब्ध नगराईने मोरियाटीले दोहोर्नाउनुभएको छ । बेलायती राजदुत केइथ ब्लुम फिल्डले पनि दल माओवादीले जहाँ वार्ता गरे पनि मुलुकमा शान्ती कायम हुनुपर्ने बेलायती चाहना रहेको बताउनुभएको छ । नेपालमा शान्ती स्थापनाका लागि बेलायत संगै युरोपेली मुलुकहरू समेत रहेको जानकारी

दिनुभयो । उहाँको भनाई छ-“युद्ध विरामको अवधी टुडिगनु अघि माओवादीले आफ्नो स् पष्ट राजनैतिक धारणा सार्व जनिक गर्नुपर्छ ।” माओवादीले गरेको तीन महिने युद्ध विराम डिसेम्बर ३ मा सकिन्दैछ ।

यता नगरपालिकाको निर्वाचनमा लागेको सर कार भने माघमा हुने निर्वाचनको तयारीमा जुटे पनि राजनैतिक दलहरू र माओवादीले चुनावलाई वेवास्ता गरिरहेकाछन् । माओवादी र दलहरू चुनाव बहिष्कार गर्ने बताउदै आपसी वार्तामा लागेकाछन् । निर्वाचन आयोगले जारी गरेको चुनावका लागि दर्ता म्याद सकीए पनि राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त राजनैतिक पाटहरूलाई भने अझै पनि भाग लिन दिईने प्रमुख निर्वाचन आयुक्त केशवराज भण्डारीले बताएकाछन् । दलहरूले निर्वाचन कार्यक्रम प्रकाशीत हुन १५ दिन अघि सम्म निवेदन दिएमा निर्वाचनमा सहभागी गराईने आयोगले जनाएको छ ।

सात दल र माओवादी बीचको सहमती पछि सरकारले यसलाई गम्भिरतापूर्वक लिएको छ । सरकारका सञ्चारमन्त्री तथा प्रवक्ता टंक ढकालले “अप्राकृतिक गठबन्धन”को संज्ञा दिदै यो गठबन्धन दुर्भाग्यपूर्ण हुने चेतावनी दिएकाछन् । यो सम्झौता विदेशीको ईशारामा भएकाले देशको हित नहुने ठहर ढकालको छ । उता राज परिषद सदस्य सत्तित शम्शेर जबराले माओवादीसंग मिल्ने दलहरूलाई आतंककारीको मतीयारको रूपमा कार्वाही गरि नुपर्ने बताउदै विदेशको ईशारा पाटिहरू जस्तै देशपनि टुक्रमा टुक्रा हुनसक्ने आशंका उनले ब्याक्त गरेकाछन् । तर अहिले दल-माओवादी सम्झौताको सरकार पक्ष बाहेक अरु सबै पक्षबाट स्वागत भईरहेको छ ।

Esther Employment Agency
Esther Agencia de Empleo

Supermercado • Grocery • Negocios • Fabricas
Ama de Case • Niñeras • Campo • Deli • Mayoristas
Restaurante • Tintoreria • Salon de Belleza
Pescaderia • Verduleria • Negocio de Ropa • Café Bar
Muebleria • Peluqueria • Panaderia • y Mucho Mas...

136-89 Roosevelt Ave., #303, Flushing, NY 11354
(718) 762-4001

Feel the music of Nepal: live on stage in New York.

Look out for more details in Nepali Aawaz!

राजनीतिक चहलपहल दिल्लीमा

नेपाल प्रसव-पीडामा, निर्णय राजाको हातमा

काठमाडौंबाट डा. प्रदीप भट्टराई

नेपालको राजनीति यतिबेला इतिहासकै अत्यन्त नाजूक मोडमा आइपुगेको छ । राजा, दल र माओवादी- मुलुकमा विद्यमान यो तीनचुले शक्ति समीकरणको अवस्था अव क्रमशः एकातिर दल-माओवादी र अर्कोतिर राजा हुने बढ्दो सम्भावनाका कारण मुलुक शान्तिको मार्गमा अग्रसर हुने जति सम्भावना बढेको छ, दरवारिया शक्तिको प्रारम्भिक नकरात्मक प्रतिक्रियालाई ध्यानमा राख्दा मुलुक अरु भीषण द्वन्दमा फस्ने हो कि भन्ने आशंका पनि ज्यूँकात्यूँ छ ।

यतिबेला ढाका सार्क सम्मेलन हुँदै ट्युनिस सूचना सम्मेलनसम्मको अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरूमा हारगुहार गर्न गएका राजा दक्षिण अफ्रिकाको भ्रमणमा रहेका छन् भने भारतको राजधानी दिल्ली यतिबेला नेपाली राजनेता, नेपालस्थित विदेशी कूटनीतिज्ञहरू र राष्ट्रसंघीय उच्च अधिकारीहरूको लागि पानीको पधेरो सावित भएको छ । उता, दिल्लीमा भइरहेको दल-माओवादी वार्ता नदेखेजस्तो गरी दिएर भारतले र यता औषधोपचारको लागि दिल्ली धाइरहेको भनेर नेपाली नेताहरूले भारतको कूटनीतिक मर्यादा कायम गरिदिएका छन् । दिल्लीमा दल-माओवादी वार्ता मात्र होइन कि भारतीय भ्यालबाट नेपाल नीति तय गर्ने प्रतिवद्धता साथ अमेरिकी राजदूत र राष्ट्रसंघीय उच्च अधिकारीहरू पनि यस वार्ताको एक पक्षका रूपमा संलग्न भएको अनुमान गरिएको छ ।

दिल्लीमा भइरहेको यो अस्वभाविक गतिविधिको कारण नेपालको जनमत पनि नराम्ररी धुवीकरण भएको छ । मूलतः दुई ध्रुवमा विभाजित नेपाली जनमतमध्ये राजावादीहरू यसलाई घोर राष्ट्रविरोधी कार्यका रूपमा प्रचारमा ल्याइरहेका छन् र माओवादीसँग वार्ता गर्ने दलहरूलाई पनि आतंककारीकै पंक्तिमा राखेर कारवाही गर्नेसम्मको धम्की दिन समेत पछि परेका छैनन् । उता, लोकतन्त्रका पक्षधर हरुमध्ये अधिकांश यो वार्ता नेपालमै भएको भए सुनमा सुगन्ध भए पनि व्यवहारिकता र परिस्थितिको जटीलतालाई ध्यानमा राखेर वार्ता जहाँ भए पनि लोकतन्त्र पुनर्स्थापना र शान्ति बहाली हुन्छ भने त्यसमा टाउको दुखाउनु नपर्ने पक्षमा देखिएको छ । अहिले यही पछिल्लोखाले मत नेपालमा जनमत निर्माणमा पल्ला भारी बनाउँदै छ ।

उता दिल्लीमा बहिरहेको चहलपहल र त्यसले काठमाडौंमा पारेको प्रभावलाई ध्यानमा राखेर राजा आफ्नो निर्धारित भ्रमणको तिथि छोट्याउँदैछन् भन्ने हल्ला चलेपनि त्यसको आधिकारिक पुष्टि भने हुन सकेको छैन । यदि निर्धारित कार्यक्रमअनुसार नै राजा मंसीर १७ गते काठमाडौं फर्के भने त्यसपछिको दुईहप्ता नेपाली राजनीतिका लागि अत्यन्तै चुनौतिपूर्ण दिन हुनेछन् । देश अगाडि गए पनि पछाडि गए पनि नेपालको राजनीतिमा अत्यन्तै महत्व राख्ने दिन पुस १ गते या त्यसपहिले नै नेपालमा राजनीतिक उथलपुथल हुने अनुमान गरिँदैछ । स्मरणीय रहोस्, र

जानेन्द्रका पिता स्वर्गवासी राजा महेन्द्रले २०१७ साल पुस १ गते संसदीय शासन प्रणाली खारेज गरी पञ्चायती शासन व्यवस्था थोपरेका थिए ।

दिल्लीमा भइरहेको राजनीतिक चहलपहलमा सहभागी नेकपा (एमाले)का महासचिव माधव कुमार नेपालका अनुसार माओवादीहरू संयुक्त राष्ट्र संघको मध्यस्थतामा हतियार विसाएर बहुलवादी शासनपद्धतिलाई अंगिकार गर्ने निर्णयमा पुगेका छन् । नेकपा (माओवादी) का अध्यक्ष प्रचण्डले पनि एमाले महासचिव नेपालको भनाईको पुष्टि गर्दै निरकुंश र जतन्त्रका विरुद्ध मोर्चाबन्दी हुनलागेको बताएर अहिलेका लागि 'सेरेमोनियल किड' का लागि ठाउँ छोडेको समेत संकेत गरेका छन् । यदि, दल-माओवादीको यस समझदारीमा राजा सकरात्मक रहेर 'सेरेमोनियल किड' हुन राजी भए भने नेपाल द्वन्दको परिस्थितिबाट बाहिर निस्कने छ । यदि होइन, दल-माओवादीको सहकार्यलाई आतंकलाई प्रश्रय दिएको ठानेर राजा दललाई आतंककारी घोषणा गर्ने स्थितिमा पुगे भने नेपाल थप युद्धको चपेटामा पर्ने छ । यसैले अहिले नेपालको समस्या जस केलोमा छ, यो बाहिर पनि निस्कन सक्छ, भित्र पनि पस्त सक्छ, त्यसका लागि राजाको ईच्छाले महत्व राख्नु । यस अर्थमा नेपालको भविष्यको निर्णायक बल राजाको कोर्टमा छ । उनले बाहिर किक गरे भने समस्त या समाधानतिर मार्गप्रशस्त हुन्छ, उनी पनि सुरक्षित किसिमले अवतरण हुन्छन् तर होइन

भित्र किक गरे भने मुलुक युद्धको चपेटामा त फस्छ, नै प्रकारान्तरमा त्यो नेपाली राजसंस्थाका लागि सर्वथा घातक सिद्ध हुने छ ।

लोकतन्त्रको लागि आन्दोलनमा ओर्लेका सात राजनीतिक दलहरूको जनआन्दोलनले अव थप गति लिने अनुमान गरिएको छ । माओवादीसँगको वार्ता निर्णायक भएर सहकार्यको परिस्थिति सिर्जना भयो भने त्यसबाट आन्दोलनलाई भौतिक बल मात्र मिल्दैन कि नैतिक बल पनि मिल्छ । त्यसपछिको आन्दोलनको एजेण्डा शान्तिसहितको लोकतन्त्र हुन्छ, जुन नेपाली जनता र नेपालको हित चाहने मित्रराष्ट्रहरूको अभीष्ट रहदै आएको छ । त्यसपछि आम जनता सडकमा उत्रनेछन् र आन्दोलनले र राजाको क्याम्पमा 'गर या मर' स्थिति सिर्जना हुने छ । अहिले नै राजा मुलुकभित्र मात्र होइन, अन्तर्राष्ट्रिय समुदायबाट समेत एकिलसकेको अवस्था छ । खासगरी माओवादीले हतियार विसाएर बहुदलीय प्रतिस्पर्धामा आउँछु भनेपछि अमेरिका र भारत अहिले दल-माओवादी वार्ताको लागि एक किसिमले सहजकर्ताका रूपमा देखिएका छन् । भर्खरै सम्पन्न ढाका सार्क सम्मेलनमा चीनलाई पर्यवेक्षकका रूपमा सार्कमा ठाउँ दिन राजाले गरेको प्रयास अन्ततः भारत र अमेरिकालाई चिढाउन पर्याप्त भएको छ । राजाको यही असफल कूटनीतिका कारण दल-माओवादीबीचको दूरी मात्र घटेको होइन कि दल र राजाबीचको सहकार्य चाहने अमेरिका र भारतको ठाउँ पनि खाली भएको हो ।

स्थानीय निर्वाचनको चुनाव : निल्लु न ओकल्लु

राजाले माघ २६ गतेका लागि घोषणा गरेको नगरपालिका निर्वाचनको तिथि जति जति नजिकिँदै छ, त्यति त्यति नै यो थप संकटमा परेको छ । खासगरी स्थानीय निर्वाचनमा भाग लिनका लागि राजनीतिक दल दर्ता गर्ने निर्धारित समयसम्म पनि आन्दोलनरत् सात राजनीतिक दलहरू दर्ताका लागि बहादुर भवन नगए पछि स्थानीय निर्वाचनको भविष्य अन्यौलग्रस्त हुन पुगेको छ । राष्ट्रिय प्रजातान्त्रिक पार्टी, राष्ट्रिय जनशक्ति पार्टी, नेपाल सद्भावना पार्टी र नेपाल प्रजातन्त्र पार्टीजस्ता केही जनाधार भएका पार्टीहरू निर्वाचन आयोगमा दर्ता भए पनि ठूला दलहरू चुनावमा सहभागी नभए आफू पनि नहुने बताएका छन् । एकातिर मुलुकभित्रै स्वयं राजावादी पार्टीहरू पनि चुनावमा सहभागी नहुने घोषणा र अर्कोतिर सात राजनीतिक दलको सहभागिता बिनाको चुनाव अर्थहिन हुने अन्तर्राष्ट्रिय

समुदायबाट आएको टिप्पणी- यसपछि भने चुनावका सन्दर्भमा आक्रमक देखिएका प्रमुख निर्वाचन आयुक्तसमेतको नौनारी गलेको छ । अहिले उनी प्रमुख राजनीतिक पार्टीहरूको चुनाव चिन्ह सुरक्षित राखिने र दल दर्ता नभए पनि पार्टीले व्यक्तिगत रूपमा आफ्ना कार्यकर्तालाई चुनावमा उठाए त्यस्ता उम्मेदवारहरूलाई सम्बन्धित राजनीतिक दलकै चुनावचिन्ह दिने घोषणा गरेका छन् ।

यसैबीच दल-माओवादीबीच जसरी भए पनि चुनाव असफल गराएरै छाड्ने सम्बन्धमा रोल्पामा सम्झौता भएको र त्यसमा सात दलका तर्फबाट नेकपा (एमाले)का नेता वामदेव गौतम र माओवादीका तर्फबाट शीर्षस्थ नेतृत्वले हस्ताक्षर गरेको दस्तावेज बाहिर आएको छ । यदि, यो सहकार्य अगाडि बढेमा स्थानीय निर्वाचन अरु थप धरापमा पर्नेछ ।

राजाको अन्तिम त्रुप : मन्त्रपरिषद् पुनर्गठन

लामो विदेशयात्राबाट फर्कने वित्तिकै र राजाले आफ्नो अन्तिम राजनीतिक त्रुपका रूपमा मन्त्रपरिषद्को पुनर्गठनको पासा फाल्ने राजनीतिक अनुमान गरिँदैछ । राजा सकरात्मक भए सातदलसहितको सर्वदलीय सरकार र नकरात्मक भए आफ्नै अध्यक्षतामा या कोही भारदारको प्रधानमन्त्रीत्वमा या सर्वोच्च अदालतका कुनै पूर्व प्रधानन्यायाधीश या यस्तै गैर-राजनीतिक व्यक्तित्वको प्रधानमन्त्रीत्वमा सर

कार गठन गर्ने अनुमान बढ्दो छ । त्यसका लागि राजा अहिले गम्भीर गृहकार्यमा रहेको राजनीतिक अडकलबाजी गरिँदै छ । तर, दल-माओवादी वार्ता सफलतातिर बढेमा राजाका लागि दोस्रो विकल्प कुनै पनि अर्थमा त्रुप नहुने बताइन्छ किनकि त्यसपछि भने माओवादीको डर देखाएर शान्तिको माला जपदै आम जनतालाई दिइँदै आएको राजाको भ्रम चकनाचुर हुने छ ।

Any kind of COMPUTER PROBLEMS
Please call DASGUPTA
MSc, MCP, A+ certified Professional
Tel: 718 - 899 - 2506
Cell phone: 646- 344- 9954
Email: Shagota@aol.com

Special Report: Maoist activity in Eastern and Western Nepal during the last few months

— Anushil Shrestha in Eastern Nepal and Rameshwor Bohara in Western Nepal

माओवादिले गरेको तीन महिने युद्ध विरामको क्रममा ठुला आक्रमण नभए पनि माओवादी गतिविधीमा कमी आएको छैन। ठाँउ ठाँउमा सभा समारोह गरेर माओवादिले आफ्नो संगठन विस्तार गरिरहेको छ भने कतै सर्वसाधारण निर्दोषको समेत हत्या गरेर जनाआधार गुमाउँदै गएको छ।

युद्ध विरामको अवधीमा पनि आफ्नो गतिविधी कायमै राखेका पुर्वी क्षेत्रमा माओवादिले यस समयमा सुरक्षा कारवाही, आत्मसमर्पण र पलायनका कारण आफ्ना धेरै छापामार कार्यकर्ता संगै ठुलो संख्यामा विस्फोटक पदार्थ गुमाउनु परेको छ। ठुलो क्षति संगै माओवादिले गरेको केही कावाहीबाट सो पार्टी समेत बदनाम हुन पुगेको छ।

भापाको दक्षिणी कुमारखोद बजारमा २१ कार्तिकमा माओवादिले गोली प्रहार गरी मानसीक असन्तुलन विप्रेका स्थानीय ३० वर्षिय चुडामणी मैनालीको हत्या गरे। हतियार सहित बजारमा चन्दा संकलन गर्न आएका माओवादी संग चुरोट खाने पैसा माग्दा नदिएपछी मैनालीले विवाद गर्दा उनको कोख र कञ्चटमा दुई गोली प्रहार गरिएको थियो।

मृतकका ६० वर्षिय बाबु शिवप्रसाद मैनाली र आमा तुलसादेवी मैनाली आफ्नो निर्दोष छोरालाई माओवादिले गोली हानेर मारेको बताए। भने—“ गलती नगर्दा पनि यसरी माई मर्दा रहेछन्, निर्दोश पनि बाँच्ने दिन गएछ। उपचार गर्नसहयोग गर्नुपर्नेमा गोलि हान्नुपर्नेकस्तो न्याय हो? माओवादिले जनताको आशु, पसिना र खुनमा रमाउनु भन्दा मन जित्ने प्रयत्न गर्नुपरयो। ” स्थानीय कुवाडीदेवी प्राचीका प्रधानाध्यापक ज्ञाननाथ उप्रेती बताउछन्। उनको प्रश्न छ—“ नडर आउनु, नविराउनु भन्ने दिन गएछन्। युद्धविरामका समयमा पनि यस्तो गर्छन् भने युद्धविरामको परिभाषा के हो? गाउलेले नमार, नमार, मान्छे पागल हो भन्दा पनि मारियो, मनस्थीती ठीक नभएकालाई त छाडेनन् भने सद्देले कसरी बाँच्ने? ” मृतक मैनाली तरुण दलको गाँउ समीती अध्यक्ष र स्थानीय विद्यालयका शिक्षक रहेकै अवस्थामा ७ वर्ष देखी मानसीक सन्तुलन गुमाएका थिए।

खोटाड, लिच्की ८ की निर्मला बस्नेतलाई १७ कार्तिकमा माओवादिले अपहरण गरेर लगी भोलीपल्ट हत्या गरेकाछन्। निर्मालाका माओवादी कार्यकर्ता रहेका श्रीमानले आफ्नी श्रीमती परपुरुष संग लागेको उजुरी दिएको आधारमा माओवादिले उनको हत्या गरेको

Young members of the Maoist militia in Eastern Nepal.

Everyday items used to produce explosive by the Maoists is seized by the security forces.

Informants for the Maoists arrested by security forces in Eastern Nepal.

थियो। सो घटनापछी आक्रोशीत गाउलेले माओवादी विरुद्ध नारावाजी गरेकाछन् भने तीन गाँउका जनताले गाँउमा माओवादिलाई प्रवेश निषेध गरेकाछन्। आन्तरिक कार्यक्रम गर्न चारसयको संख्यामा भेला भएका माओवादिले ईलामको सोयाड-८ का एक ब्राम्हण परिवारको घरमा जातीय छुवाछुत अन्त्य गर्ने भन्दै २३ कार्तिकमा दुई वटा सुँगुर काटेर भोज खाएका थिए।

तेह्रथुमको जीरीखिम्तीमा सुरक्षा फौजले काटेको टेलीफोन खोलन दबाव दिदै माओवादीको ४ नं एरिया ईञ्चार्ज मनाहाडले असोजको पहिलो सातामा जिल्ला सुरक्षा निकायको कार्यालयको नाममा एक पत्र लेखी “तीन दिन भीत्र टेलीफोन नखोले सदरमुकामको खानेपानीको पाईपलाईन काट्ने मात्र हैन विष लगाएर पटक-पटक दुख दिने चेतावनी दिन्छौ।” भन्ने धम्की दिएका थिए।

ताप्लेजुङको साँघु र सान्थांक्र क्षेत्रमा माओवादिले एक एक जना ब्याक्ती प्रत्येक घर बाट दिनु पर्ने र खिजेनिम गाँउमा कार्यक्रममा प्रत्येक घर बाट एक जना अनिवार्य उपस्थित हुनुपर्ने नभए भौतिक कारवाही गरिने उर्दी १३ कार्तिकमा जारी गरेका थिए। माओवादी छाडेर आत्मसमर्पण गरि घरैमा बसीरहेकी तेह्रथुम, सिम्ले-६ की ५५ वर्षीया जानुका भण्डारीलाई माओवादिले ८ कार्तिकमा अपहरण गरी कुटपीट गरेपछी उपचार गर्दागर्दै १५ कार्तिकमा उनको मृत्यू भएको छ भने माओवादिले उनकी छोरी कृष्णकुमारी भण्डारीलाई समेत अपहरण गरेको छ। उदयपुर, बेल्टार प्रवेश गर्ने बस, ट्रकहरुले प्रति महीना ५ सय देखी हजार रुपैया सम्म माओवादीलाई कर बुझाउनु पर्ने नियम लगाईएको छ।

माओवादिले माग गरेको दुई लाख चन्दा नदिएको भन्दै ईलाम मंगलबारेका रुद्र हुडु गानालाई अपहरण पछी बेपत्ता पारिएको छ भने यस अघि नै अपहरित माईमभुवाका १३ वर्षिय बिद्यार्थी मनोज गुरुङको अवस्था अझै अज्ञात रहेको छ। मोरङ टाँडीका कृष्णधिमिरेलाई २२ कार्तिकमा माओवादिले डोरीले बाँधेर घिसाँदै लिएर गएकाछन्। घिमिरेलाई माओवादिले कुटपीट पछी गाँउबाट विस्थापीत भएका उनका भाई गावीसका मुखिया लोकनाथ घिमिरेलाई ल्याउन धम्की दिदै आएका थिए। १५ कार्तिकमा मोरङ इटहराका श्यामजङ्ग कार्कीलाई माओवादिले अपहरणगरी बेपत्ता बनाएकाछन्।

छोराहरु सेना, प्रहरीमा गएको कारणले सात महिना अघि माओवादिले तालाबन्दी गरेको

KASHISH DAS SHRESTHA

Special Task Force of the People's Liberation Army (Maoist)'s 18th Battallion after a morning drill in the hills of Eastern Nepal forgotten hills of .

पाँचथर रानीटार गाविसका २४ घरको ताला १५-२० कार्तिकमा खोली दिएपछी गत वैशाख देखी गोठ, छर छिमेक, आफन्त र सदरमुकाममा शरण लिईरहेकाहरु घर फर्कीएकाछन । मानवअधिकारकर्मी, पत्रकार हरुको पटक पटकको अनुरोधमा ताला खोलीएको माओवादीका जिल्ला सदस्य प्रकाशले जनाएकाछन । तर, उता ईलाम, नाम्सालीङ-८ का नरेन्द्र देवानको घरमा छोरा संजय सेनामा रहेकै कारणले २१ कार्तिकमा माओवादीले तालाबन्दी गरिदीएपछी उनको छ जनाको परिवार छिमेकीको शरणमा पुगेकाछन । चार जनाको समुहमा आएका माओवादीले पाकोको धान समेत नकाट्न धम्की दिएको पीडीतले बताएकाछन ।

माओवादीले आफ्नो नियन्त्रणमा रहेका पाँचथर बटुकदलका सुरक्षाकर्मीहरु र मचन्द्र भुजेल, नवराज मगराती र दलल बहादुर बुढाथोकीलाई ४ महिना पछी २१ कार्तिकमा जिल स्तरिय नेताहरु र २५ औ बटालीयनका कमाण्डरहरुको उपस्थीतीमा सार्वजनिक कार्यक्रम गरी रिहा गरेकाछन । भने राजनैतिक दलहरुद्वारा लोकतन्त्र प्राप्तीको लागी पाँचथरको याडनाममा ११ कार्तिकमा आयोजीत सार्वजनिक कार्यक्रममा माओवादीका जिल्ला सेक्रेटरी अग्नी पार्टीको भण्डा सहित उपस्थित भएका थिए ।

पुर्वी क्षेत्रमा सुरक्षा फौजको कार्वाही पनि निरन्तर रहेको छ । पछिल्लो पटक ३ कार्तिकमा सुरक्षा फौजले ताप्लेजुङको सिनाम ५, इलाकामा गरेको सर्च कार्वाहीमा माओवादीले स्थानीय डिल्ली प्रसाद गुरुङ, ईन्द्र गुरुङ र

निरमाया गुरुङको घरमा लुकाई राखेको विस्फोटक पदार्थ र ठुलो परिणाममा बन्दोवस्तीका सामान बरामद गरेको छ (हे.तस् वीर) । ६३ थान प्रेशरकुकर बम, ५२ थान टुकी बम, डेटोनेटर, जीलेटीन, फेक्सिबल तार, पाईप, वाइना कुलर, कम्ब्याक्ट ड्रेस बरामद गरेको छ । सो स्थानबाट कञ्चनजङ्गा गा कञ्जरभेशन प्रोजेक्टबाट लुटेको कम्प्युटर, सञ्चारका सामाग्रीहरु सहित ८१ थन धनीपुर्जा समेत बरामद गरिएको जानकारी सेनाको पुर्वी पृतना मुख्यालय ईटहरीले दिएको छ । सामान बरामद भएको स्थान सिनाममा सेनाको पुर्वी पृतनाका सहायक पृतनापती अनन्त बहादुर थेवे आफै पुगेर स्थानीय वासीन्दाहरु संग सुरक्षा स्थिती बुझ्दै छलफल गरेका थिए ।

माओवादीमा पक्राउ, आत्मसमर्पण र पलायनका घटना युद्ध विरामको समयमा तिव्र रहेको पाईएको छ । १८ भदौ यता मात्र पुर्वी क्षेत्रमा ५६ जना पक्राउ परेको, ३५ जनाले आत्मसमर्पण गरेको र आधा दर्जन माओवादी सुरक्षा कार्वाहीमा मारिएको पृतनाले जनाएको छ । पछिल्लो पटक १३ कार्तिकमा ईलाममा सेक्सन कमाण्डर भोजकुमार नेपाली र मीलिसीया राजकुमार राईले २ थान सकेट बम सहित र सेक्सन कमाण्डर काली बहादुर लिम्बुले आत्मसमर्पण गरेकाछन । सोलुका १ नं एरिया सदस्य रविकुमार राई "उत्साह"ले एक थान कटुवा पेस्तोल र ५ राउण्ड गोली सहित जिल्ला प्रशासन कार्यालय संखुवासभामा आत्मसमर्पण गरेकाछन । "शुक्र" उपनामका धनकुटाका ६ नं एरिया

ईन्चार्ज केरावारी, मोरङकी एक युवतीलाई लिएर वेपत्ता भएकाछन ।

भापाको हल्दीवारी ५, स्कुलचौकबाट १५ कार्तिकमा रोहीत उपनामका माओवादी पक्राउ परेकाछन भने चारआलीबाट गएको सुरक्षाफौजले ईलाम-भापा सिमानामा पर्ने सुनमाईमा एक मोटर साईकल सहीत चार माओवादीलाई ढाट तेर्साएर चन्दा उठाउदै गर्दा पक्राउ गरेकाछन । सुरक्षाकर्मीबाट पक्राउ गरी वेपत्ता पार्ने कार्य पनि भईरहेकाछन । ११ कार्तिकमा दमक उद्योग वाणीज्य संघ अन्तर्गत इलम प्रशिक्षण केन्द्रका कर्मचारी वेदु गौतम र ईटहरी ४ का कृष्ण गोपाल घिमिरेलाई सादा पोशाकका सुरक्षाकर्मीले पक्राउ गरेकाछन । १५ कार्तिकमा सादा पोशाकका सुरक्षाकर्मीले ईलामको कोल्बुङ ५ बाट स्थानीय किराना पसले मेहबहादुर राई सहित ५ जनालाई पक्राउ गरेकाछन । २२ कार्तिकमा भापा देवी भोडाका सन्तकुमार र राई र घनश्याम श्रेष्ठलाई गौरीगञ्ज बजारबाट सुरक्षाकर्मीले पक्राउ गरेको छ । माओवादीले विस्फोटक पदार्थ बनाउन प्रयोग गरेको भन्दै सुरक्षाकर्मीले डूलाम बजारका ईलेक्ट्रोनिकस पसल बाट ब्याट्री र चार्जर उपकरण जफत गरेको छ ।

युद्धविराम नाटक भएको सेनाको दावी

शाही नेपाली सेनाको पुर्वी पृतना हेडक्वार्टर ईटहरीका पृतनापती उपरथी ओमबहादुर पुन युद्ध विरामका समयमा माओवादीले जारी राखेको क्रियाकलापले युद्ध विराम उनीहरुको

नाटक मात्र भएको बताउछन । भन्छन- "युद्ध विराम भने पनि माओवादीले अपहरण, हत्या गर्ने, चन्दा असूल्ने, जनतालाई दुःख दिने जस्ता आफ्ना सबै कीसीमका गतिविधी कायमै राखेकाछन ।" पुनले माओवादीको क्रियाकलापका कारण सुरक्षा फौजलाई तयार रीका साथ परिचालन गरिएको जानकारी दिए । भने- "बढ्दो माओवादी गतिविधीका कारण पुर्वी क्षेत्रको सुरक्षा कार्वाहीलाई तिव्र पारेका छौ ।"

सहायक पृतनापती सहायकरथी अनन्तबहादुर थेवेले युद्धविराम माओवादीको रणनैतिक चाल भएको बताए । उनले हिमालसंग भने- "सैनिक कार्वाही नगर्ने भन्दै हतियार बोकेर हिड्ने र मान्छे मार्ने काम गरिरहेकाछन । भन्ने वेलामा युद्ध विराम भन्ने तर सो कीसीमको व्यावहार गरेका छैनन ।" आफुले भर्खरै पुर्वी पहाडी क्षेत्रको भ्रमण गर्दा युद्ध विराममा जनवादी शिक्षाका लागी शिक्षक, वीद्यार्थी अपहरण गर्ने, सैन्य भर्ती अभियान भन्दै जब्बरजस्ती युवा युवती लैजाने जस्ता कार्य गरेर जनतालाई शारिरीक, मानसीक यातना दिने काम व्यापक पाएको थेवेले बताए ।

विद्रोही माओवादीले गरेको तीनमहिने एकतर्फी युद्धविराम समाप्त हुनै लाग्दा पश्चिम नेपालमा माओवादीको सैन्य गतिविधि तीव्ररूपमा बढेको छ । युद्धविरामका बेला पनि आफ्नो कारवाही नरोकेको सरकारी सुरक्षाफौजको र वैयाका कारण युद्धविराम भंग गर्ने धम्की दिदै आएको माओवादीले अब युद्धविरामको म्याद नथपिने संकेत दिएको छ । युद्धविराम यही १८ मंसिरमा समाप्त हुँदैछ । गत १८ भदौमा माओवादी अध्यक्ष प्रचण्डले तीनमहिने एकतर्फी युद्धविराम घोषणा गरेका थिए ।

माओवादीको युद्धविराम समाप्त हुन लाग्दा उसका सैन्य लडाकुहरु पश्चिम नेपालमा भेला हुन थालेका छन् । माओवादी सम्बद्ध स्रोतका अनुसार युद्धविराम भंग गर्नुपर्ने भने उनीहरुले मध्य या सुदुरपश्चिमकै कुनै एक जिल्लामा भिषण हमला गर्नेछन् । त्यसका लागि देशभरको लडाकु शक्तिलाई जम्मा गरिदैछ । भर्खरैमात्र वाग्लुङ र म्याग्दीतर्फबाट माओवादी सैन्य मध्य डिभिजनको लडाकु टोली प्युठान हुँदै मध्यपश्चिम छिरेको स्रोतले बतायो । स्रोत दावी गर्छ "अब युद्धविराम भंग भयो भने पश्चिम नेपालवाटै भंग हुनेछ, त्यसका लागि सैन्य शक्ति एकत्रित भइरहेको छ ।"

माओवादीले युद्धविराम गदविखि नै यो तयारी शुरु गरिसकेको थियो । १८ भदौमा प्रचण्डले युद्धविराम घोषणा गर्नुभन्दा एक दिन अघिदेखि १२ दिनसम्म जाजरकोटमा माओवादी सैन्य पश्चिम डिभिजनको प्रशिक्षण चल्थो । पश्चिम डिभिजन अन्तर्गत तीनवटै त्रिगेडका हजारवढी छापामार सम्मिलित सो प्रशिक्षणमा माओवादी

FEATURES

पश्चिम डिभिजन कमाण्डर प्रभाकर र कमिसार कान्छावहादुर(देव गुरुड) पनि उपस्थित थिए। माओवादीले २०५२ साल फागुन १ गते जनयुद्ध शुरु गरेदेखि सेना र प्रहरीवाट लुटेका सबै हतियार त्यही जम्मा गरेर प्रदर्शन समेत गरेका थिए। सो अवसर मा जुनसुकै वेलामा पनि युद्धविराम भंग हुन सक्ने भएकाले युद्धका लागि तयारी अवस्थामा रहन सैन्यदस्तालाइ निर्देशन दिइएको थियो।

यहीविचमा रोल्पामा माओवादी केन्द्रिय समितिको बैठक बस्यो, जहाँ माओवादी अध्यक्ष प्रचण्ड आफै पनि उपस्थित थिए। यो बैठकले पनि युद्धविराम लम्ब्याउने विषयमा कुनै निर्णय नगरेकाले अब छिटै युद्धविराम भंग हुने सम्भावना बढेको छ। रोल्पामा केन्द्रिय समितिको बैठक भएकैले रोल्पा पुगेका एमाले नेता वामदेव गौतमले अध्यक्ष प्रचण्ड, तथा पोलिटव्यूरो सदस्य डा. वावुराम भट्टराइ र प्रवक्ता कृष्णवहादुर महरासँग वार्ता गरेका थिए।

रोल्पा बैठकपछि माओवादीका अन्य कुनै आधिकारीक भनाइ जानकारीमा नआएपनि युद्धविराम नलम्ब्याउने विषयमा भने सहमति नै भइसकेको बताइन्छ। त्यही भएर अब जुनसुकै वेलामा युद्धविराम भंग हुन सक्ने देखिएको छ। यो देखेर शाही सेनाको कमाण्डमा रहेको सुरक्षाफौजको सक्रियता पनि युद्धविरामका शुरुका दिनमा भन्दा अझ बढेको छ। कमजोर ठानिएका सुरक्षा क्याम्पहरूलाई सदरमुकाम सार्न थालिएको छ। बाँकेको गंगापुरमा रहेको सोनवर्षा संयुक्त सुरक्षा वेसक्याम्प कात्तिकको अन्त्यमा त्यहाँवाट हटाइएको छ। ४ वर्षअघि स्थापित वेसक्याम्प अपभ्रष्ट सार्नुको कारण खुलाइएको छैन। सुरक्षा अधिकारीहरूका भनाइमा, माओवादी आक्रमण भइहालेमा पनि थप मद्दतको सम्भावना नरहेको ठाउँमा र हेकाले सोनवर्षा वेसक्याम्प हटाइएको हो। यसले गर्दा बाँकेको राप्तीपारिका १०गाउँ विकास समिति अहिले सुरक्षाविहिन भै भएका छन्। तर सुरक्षाकर्मीहरू कमजोर वेसक्याम्प हटाए पनि माओवादी अखडामा गस्ती गर्न भने पुगिरहेका छन्।

युद्धविरामको हाल

युद्धविरामका वेलामा राज्य त सधैं युद्धविराम भंग गराउने मनसायले नै लागि पर्यो। तर, माओवादी पनि आफैले घोषणा गरेको युद्धविरामप्रति पनि इमान्दार बनेन। अहिले पनि सुरक्षाफौज गाउँगाउँ पुगेर माओवादी कार्यकर्ताको हत्या गर्ने, गिरफ्तार गर्ने काम गरिरहेको छ। ठाउँठाउँमा भिडन्तका नाममा माओवादी कार्यकर्तालाई मार्ने काम भइरहेको छ। बाँके र वर्दियामा थुप्रै माओवादी कार्यकर्ता पक्राउ परेका छन्। तीन चार वर्षदेखि नपुगेको ठाउँमा पनि सुरक्षाकर्मीहरू

BOTH PICS: RAMESHWOR BOHARA

अहिले माओवादी खोज्न गइरहेका छन्।

अर्कातिर माओवादीको रवैया पनि कम छैन। आफूले गरेको युद्धविरामको फाइदा उठाइ राज्यले आफ्ना कार्यकर्ताको हत्या, गिरफ्तारी जारी राखेको आरोप लगाउने माओवादीका क्रियाकलाप पनि राज्यका भन्दा कम आततायी छैनन्। सबै दोष सरकारलाई नै थोपरिरहेको माओवादीले आफैले युद्धविरामको उल्लंघन गर्न थालेको छ। घरविदामा आएका सुरक्षाकर्मी, सर्वसाधारण, उद्योगी, व्यापारीलाई अपहरण गर्ने उसको पुरानो रवैया उस्तै छ। १० कात्तिकमा कैलालीको चुहावाट पूर्वप्रधानमन्त्री लोकेन्द्र वहादुर चन्दका पुत्र एवम् वासुलिङ सुगर एण्ड जनरल इण्डस्ट्रीजका कार्यकारी निर्देशक अरुण चन्दलाई माओवादीले अपहरण गरे। उखु किसानलाई तिर्नुपर्ने तीनकरोड रुपैया तिर्नुपर्ने शर्तमा २२ कात्तिकमा उनलाई मुक्त गरियो। दलहरू गाउँमा

माओवादी विद्रोह चर्किदै गएपछि पश्चिम नेपालका गाउँहरूमा राजनीतिक दलहरूको गतिविधि शुन्य अवस्थामा पुगिसकेको थियो। माओवादीको डरले दलका नेता र कार्यकर्ता गाउँ जान छाडिसकेका थिए। तर, माओवादीले गरेको तीनमहिने युद्धविरामको मौकामा अहिले गाउँगाउँमा दलहरूका कार्यक्रम भइरहेका छन्। नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेले त गाउँजागरण कार्यक्रम नै संचालन गरिरहेका छन्।

Top: A Maoist soldier poses for a photo in the jungles of Western Nepal. Above: Security forces on patrol to find Maoists.

एमाले र कांग्रेसका नेता कार्यकर्ताहरू गाउँगाउँमा पुगिरहेका छन्। नेपाली कांग्रेसका महामन्त्री सुशील कोइराला रोल्पामा, नेता नरहरि आचार्य रुकुममा भएको कार्यक्रम तथा एमालेका कार्यवाहक महासचिव वामदेव गौतम रोल्पामा भएको कार्यक्रम सिध्याएर भर्खर राजधानी फर्किएका छन्। तर अन्य नेता र कार्यकर्ताले गाउँमा अझै पनि गाउँ जागरण कार्यक्रम चलाइरहेका छन्।

यसअघि माओवादीले दलका नेता र कार्यकर्तालाई सफाया गर्ने धम्की दिने गर्थे। तर यसपालि

गाउँ आएका नेता र कार्यकर्तालाई उनीहरूले अवरोध होइन पूर्णतया सहयोग पुर्याएका छन्। कहीं कतै उनीहरूलाई माओवादीको अवरोध छैन। वरु सेनाले दलहरूलाई अवरोध पुर्याएको छ। जाजरकोट गएका एमालेका केन्द्रिय सदस्य गोविन्द कोइरालालाई एक महिना अघि विनाकारण ५ घण्टा हिरासतमा राखेर छाडियो। दैलेखमा सातदलको कार्यक्रम नै सेनाले गर्न दिएन। तर अवरोध हुँदाहुँदै पनि गाउँगाउँमा पार्टीहरूका कार्यक्रम भइरहेका छन्।

Grammy Winner and Rock and Roll Hall of Fame inductee blues legend Buddy Guy invited John Mayer for a surprise jam session at the Music Downtown concert series on 18 Nov. at BMCC Tribeca Performing Arts Center, New York. Mayer, who now performs in a blues trio, has surprised many as a good blues musician.
Photo by: Kashish Das Shrestha

For Music and Artistic Freedom:

HITS FM 91.2 ready to host the 9th annual music awards

With "For Music, Not Guns" as the slogan for last year's event, HITS FM 91.2 is getting ready to do it all over again "For Music and Artistic Freedom," and the promise to make it bigger and better than ever before. The station will host the Close-Up 9th Hits FM Music Awards 2062 on 20 Jan. 2006 at the Birendra International Convention Center which has been home to the awards since the first one.

HITS FM has always worked towards promoting Nepali music and artists, and the award ceremony was developed to "acknowledge, and pay tribute to excellence in the field of Nepali music," explain the organisers. The size of the show has also grown over the years, not just in production but also in the genres and categories it accommodates. The first HITS FM Music Awards only had 7 categories, now there are 19 including the Life Time Achievement Awards.

The biggest nominees of the year is the pop-rock group The Uglyz with 6 nominations including for the Best New Artist, Record of The Year and Best Song in Foreign Language. A full list of the categories and nominees is available at www.hitsfm.com.np

The Uglyz, performing at the last Image Awards, is nominated in 6 categories at the upcoming Hits FM Music Awards.

ANUP PRAKASH

Strings Attached:

Young bands get together for an unplugged session

Paperboat performing at last year's WAVE Music Utsav.

ANUP PRAKASH

An acoustic gig has been scheduled for this Saturday, 26th November at Hardic Fitness Club in Pulchowk. Featuring five bands from the rock scene, the concert will start at two in the afternoon and will continue till six in the evening. Interestingly, most of the musicians are involved with at least two projects each,

leaving them to play with two different bands at the same event. Since shows of the acoustic kind are organized very rarely, the turnout is bound to be big. Naive, Phoenix, Zany Zealot, Plebian and Paperboat are the bands scheduled to perform.

KCM's 3rd Annual Cultural Week

From George Bernard Shaw to Robin and Abhaya's rock!

Kathmandu College of Management's (KCM) third annual Cultural Week started on 17 Nov. While part of the proceeds were donated to the underprivileged orphans of the Nepal Children Association (Bal Mandir), part of it went to the KCM student scholarship programme fund. "It's been an amazing experience," gushes Tanushree Vaidya, student volunteer from KCM. "We're learning a lot about managing events and programs."

Day one- "The Great Catherine"
Venue: Royal Nepal Academy

The George Bernard Shaw play was directed by KCM Faculty member Sajag Rana. Based on the Russian Empress, Catherine the Second, it is set in a Russian palace in the 18th century. While Aditya Piya, as the Captain, and Richa Thapa, as the Empress, were quite impressive at bringing the hilarious dialogues to life, it was Prabin Shrestha's exceptional portrayal of Prince Patio that ultimately stole the show.

Day two:
Inter College Music Competition
Venue: KCM

Cultural Week's second event witnessed performances by bands from eight colleges including Little Angels' College of Management, Champion College, St. Xavier's College and Nepal Engineering College. Even though the lack of skills and practice was quite apparent in most

cases, a few managed to stand out. Pawan Gung of Kathmandu University bagged the Best Vocalist award, placing KU first in the ranks. The title of Best Guitarist was given to Prabhuda and Best Drummer to Anand Bajracharya, both from Xavier's, which was awarded second place including a cash prize of Rs 3000. And Sanjeev Thapa from Himalayan White House College was chosen the Best Bassist in the competition, allowing the college to edge into third place with a score of 86.

Day three- Music and Food Festival
Venue: Jawalakhel Football Ground

The three winning bands from the previous day started off the show, followed by progressive rock band, Atomic Bush, who had made headlines during the Rock Heads Competition last month. Playing original compositions with intricate melodies and virtuous solos, Bush put up quite an inspiring show. Soon after that, Robin and the New Revolution came on, doing their hits, all gleefully received by the crowd. 1974 A.D made an equally compelling statement with their music, giving funk and jazz a shot in their instrumentals. Despite the problems with the sound system and the consequent interruptions, Abhaya and the Steam Injuns managed to put together a powerful performance. The hip-hop group Nepsydaz was probably the only blunder of the day, making quite a few errors in their songs and failing to get the kind of applause the other performers received. The concert included stalls for food and games around the venue.

Abhaya knows how to get the crowd on its feet.

PRIENNA SHRESTHA

Kathmandu Jazz Festival 2005:

They came, they jazzed, and they were incredible! Nepali and international bands gathered for the 4th annual Kathmandu Jazz Festival, "Jazzmandu 2005- Music for Peace," and put up a fabulous show. - SAHARA SHRESTHA

ANUP PRAKASH

Mega music events, particularly like this one for Jazz, are quite rare in Nepal. In a place where the majority is exposed to a lot of rock and pop, Jazzmandu was certainly a treat for the music tastebuds. But the idea of spreading the sounds of jazz has been, from the first annual event, limited because of the expensive tickets usually ranging from Rs.600 to Rs.1500. There is no denying that the turn out was great, more than half of which must have been foreigners and Ex-pats, but a greater number, particularly the young music loving Nepali audience, could have come if the ticket rates had been more affordable. "That's why there were the free shows," says Navin Chhetri, one of the organizers. Some might say the prices were reasonable bearing in mind that most of the bands were from abroad and putting together something like this is quite a feat. But then again, what about all those sponsors? One of the biggest disappointments for the organisers was last year's highly anticipated and promoted one night only performance by Louis Banks at the Rox Bar in Hyatt regency. The tickets were priced at almost Rs. 3,000 and the show produly boasted "free unlimited drinks all night." Nevertheless, the tickets did sell out as Jazzmandu has also become a "hip" event for the priveleged young and old alike in Kathmandu.

"I really wanted to see the Nepali classical and cultural folk bands perform with the jazz bands on stage but the both times they performed, the tickets were too expensive so I didn't get to go," says Neha Shrestha, a commerce student. "I did get to see SOLID! perform at the 'Free Jazz at Patan' though. It was a great show but lasted only for an hour." At the event on 8 Nov., the attentions of many locals gathered around the steps of mandirs, others looking out the windows of their homes, all showing great excitement and appreciation.

Another free show was the invite only 'Jazz for School Students' on 10 Nov. at the Budhanilkhanta School. There were performances by David and Carmen, SOLID!, Soulmate and Cadenza. Some performances weren't as great as it was the night before but still, besides being an unusual kind of amusement, it was quite an opportunity for the young to uncover the thrill of Jazz. Another free show was held that very same day. The Upstairs Jam at the Upstairs Bar in Lazimpat shot off at around 8 in the evening and went on till almost midnight. The place was cramped up with eager and pleased audiences.

"I'd never heard fusion like this ever before," says Jason Kennings, a tourist here for the holidays. "It would be good if you could take such music abroad and promote it because it really is amazing," he added, after the Patan museum show on 9 Nov.

The Jazzmandu Peace Parade on 12 Nov. was also one of the more interesting parts of the event. A sunny afternoon of a jumpin' parade down the streets of Lazimpat from Upstairs to Shangri-La with vintage bikes and cars, Jazz Musicians, Folk Dancers, Lakhe Dancers, Maruni Dancers and Marriage bands- everybody trying to put across the communiqué of "Music for Peace." That night was also the Jazzmandu Finale: Jazzmandu All-Star Fever at Summit Hotel.

Despite grievances about the ticket prices, Jazzmandu has helped bring Jazz into the mainstream, both in Nepali music and media. Plus, it's not often that a diverse collection of outstanding musicians get together like this in Kathmandu. It's latest addition, the Jazz For The Next Generation band contest, is also one young bands should aspire to participate in and win next year.

PUNJAB HALAAL MEAT & GROCERY

FIND ALL THE INGREDIANTS FOR DELICIOUS ASIAN CUISINES !

PH: 410-662-7844 * 345 E. 33RD STREET* BALTIMORE, MD 21218

get your t-shirt at samudaya.org

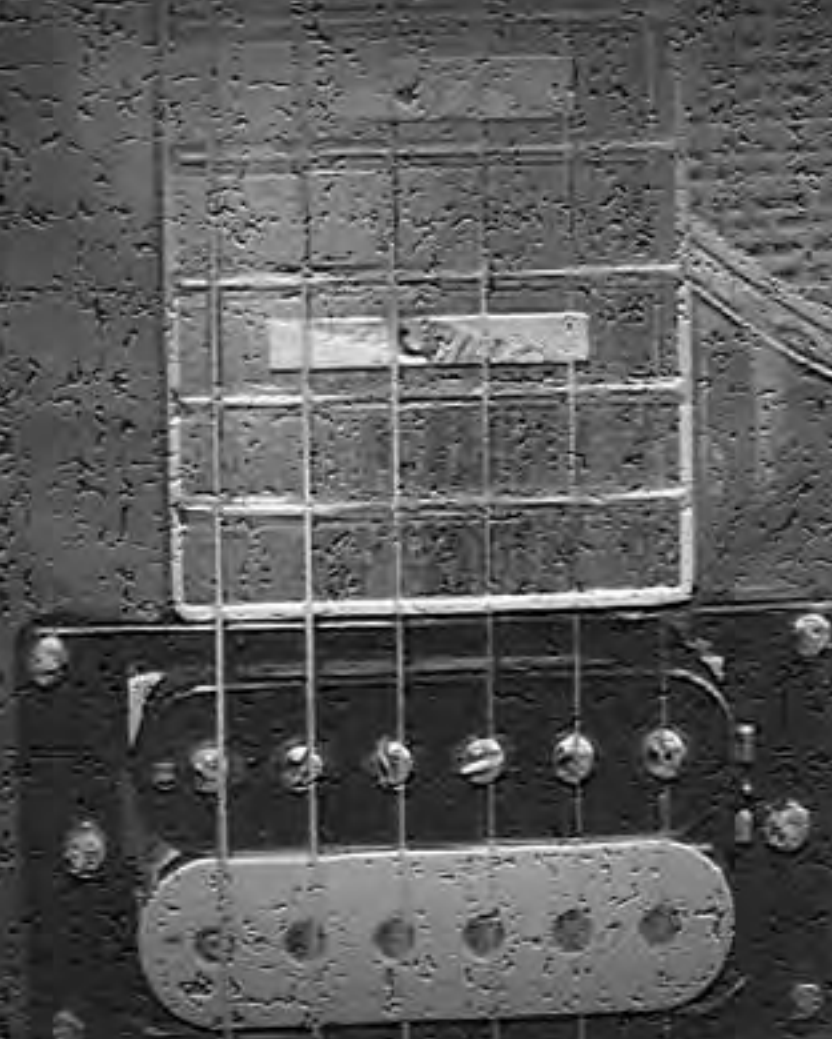

samsara

the band

presents

"the night of nostalgia"

DECEMBER 3, 2005

VENUE: 221, EAST 27TH STREET- BETWEEN 2ND AND 3RD AVE
FOR FURTHER DIRECTION.....212-689-5880

...AND DO NOT MISS THE DINNER

Krishna Man Shrestha Honored by Seattle's Mayor and Governer

he performed in the various cultural shows during India's Independence day celebrations.

In the 1950s, several traditional shows by groups such as Lalupate, Himal Chuli, Arniko Art Gallery used to be organised specifically for tourists. Shrestha soon found himself involved in these shows and by the time he had turned 19, the Royal Academy had graded him as a Grade A artist, where he was later promoted to Assistant Art Director. During his career, he performed with cultural troupes all across the globe, including Switzerland, the former USSR, Netherlands amongst others.

Krishna Man Shrestha's role as the Gopi in the popular culture show Malati Mangaley is one of the things that keeps him occupied at the moment.

Some people are just born to do it. Krishna Man Shrestha, who was recently honored by the Mayor and the Governer of Seattle, is one of them. By the time he turned 12, Shrestha had not only decided to be a part of the cultural entertainment society, but had in fact already entered it. Four years later he travelled to Kolkotta, India, by invitation of Kamal Prasad Ghimire. There

Lucky Sherpa (1981 - 2005)

"Our deepest condolences to the friends and family of Lucky Sherpa. We will love and miss her, always."
~ GAMBU SHERPA & FAMILY ~

JOBS!
JOBS!
JOBS!

Special Discount if you bring this ad

JOBS!
JOBS!
JOBS!

H-K ILANA'S AGENCY

Ph: (718) 575- 0887 OR (718) 575 1700
117- 14 Queens Blvd. 2nd Floor
(Take E or F train to Union Tpke,
rush to the corner of 70th Avenue)

IMMEDIATE PLACEMENT FOR A VARIETY OF POSITIONS!
NANNIES* HOUSEKEEPING* COMPANIONS LIVE IN/ LIVE OUT

WE PROVIDE TRAINING AND EMPLOYABLE SKILLS IN THE HOME HEALTH AID FIELD
o INCREASE YOUR SKILLS TODAY
o RECEIVE A PROFESSIONAL CERTIFICATE

Feedback or suggestions?

write to:
letters@nepaliaawaz.com

Winner Takes It All

In the fortnight that was, Nepali sports saw many victories and validates in regional level. Here is a quick look at some of the main events.

White House crowned champion

Himalayan White House College won the seventh Weeka Talenta 2005 Inter-college Boys' Basketball Tournament held at the Kathmandu Dos Bosco College Court, New Baneshwor, Kathmandu. Defending champion Prime College was defeated by White House College 64 – 61 in the finals. If Tenzing Dorje had been successful in scoring his three-pointer attempt in the dying seconds of the match, Prime would have tied the score and taken the match into extra time with probably producing other result.

DAV School won the girl's category outstanding Prime with three points. Nima Sherpa, the captain of White House, was declared the best player of the event while White Field's Nabin Maharjan received the award of Best Scorer for his 114 points. In girls' category, winner DAV's Shiva Kaucha got the best player award and Laxmi Maharjan of Prime declared Best Scorer for netting 123 points.

Lincoln wins title

After the seven days of Home and Away Basketball League Tournament, Lincoln School won the title with a thumping 72 – 44 win over Gyanodaya at home. Organized by Lincoln School and Community and Social Service Volunteers (CSSV), the winning team remained unbeaten throughout the leagues. Shirish P Willet started the match with the first score against Gyanodaya. However, Gyanodaya was also well prepared as it gave a tough competition to Lincoln in the first quarter with 9 points against 12. With maximum free shots utilized and not missing any score, Lincoln led all the four quarters 12-9, 17-8, 19-10 and 24-17. Gyanodaya failed to keep its promises of the first quarter. Lincoln's Adrian Fisler took 26 points with 5 assists and 15 rebounds. Shirish P Willet contributed 19 points. Bikash Sherchan shouldered Gyanodaya with 24 points alone. Rato Bangala's Om Shrestha was declared best player.

Gaurav wins U-14 title

Gaurav Shah registered a straight set 6-3, 6-2 win over Amul Regmi to win the U-14 junior boys' title of the ongoing Autumn Open Tennis Tournament at the Tennis Complex of Satdobato. Saloni Pandey won the U-14 junior girls' title of the first Autumn Open Tennis Tournament defeating Saluni

Lama 6-1, 6-3. Preeti Rijal raced into the final of the women's singles beating Binu Suwal 6-0, 6-0. In men's doubles, Kaptan Karsolia and Krishna Karsolia marched into the final and will take on Utasav Rijal and Sanu Lama for the title. The Karsolias stunned Shree Ram Magar and Kumar Adhikari with a hard-fought 6-2, 3-6, 6-1 win while Rijal and Lama easily defeated Suwarna Dhakwa and Krishna Ghale 6-2, 6-2. In +45 veterans' singles, Manoj Rana, Karma Gurung, Deepak Shrestha and Kamal Thapa made it to the semifinals. Rana comfortably beat Sangram Lama 6-0, 6-2 while Gurung ousted Chyangba Dhondup 6-1, 6-1. Likewise, Deepak Shrestha emerged 6-0, 6-3 winner over Prithvi Thakali and veteran politician Kamal Thapa outplayed Umesh Pandey without conceding a game. Football legend and national coach Shyam Thapa showcased his tennis brilliance while beating Sailendra Ghale 6-2, 6-1 and Gyanendra Tamrakar was equally brilliant in defeating Deepak Gurung 6-1, 6-1 to enter the semifinals of the veterans' singles +50. Injured Ishwor Rai left the match halfway as Bidur Bista moved into the semifinals of the same category.

Soaltee Super Sixes

The seventh edition of the annual corporate cricketing event, the Soaltee Super Sixes 2005, will be held from November 24 to 27 as informed by organizer Soaltee Crown Plaza. As usual, 16 corporate houses will vie for the trophy that Indian Embassy has won for the last three years. This time defending champion Indian Embassy is pooled along with The Himalayan Times, Nepal Investment Bank and Nabil Bank in Group A. Similarly, Kantipur Publications, runners-up in 1999 and 2003 has been pitted with Kumar Bank, ILFC and Bhotekoshi Power Company. Hosts Soaltee, Golchha Organization, Himalayan Bank and NIC Bank are placed in Group C while Group D consists of last year's finalist Standard Chartered, Surya Nepal, Dabur Nepal and debutant United Finance. The event will be held at the TU Cricket Ground with the technical support from CAN.

Nepal qualifies for U-17 Asia Cup

The U-18 Asia Cup preliminary round was held at Dashrath Stadium. Nepal played with Kyrgyzstan and Uzbekistan. The winner gets to qualify for Asia Cup U-18 Qualifying to be held in Singapore next year. The first game was held between Uzbekistan and

Kyrgyzstan in which the Uzbeks won an easy victory. The second game saw some tussle between the two players of Nepal and Kyrgyzstan. Nepal won with a narrow victory. The third and final match between Nepal and Uzbekistan was critical and Nepal had to win the game. They did thwart the Uzbek dream to participate in next year's Asia Cup U-18 Qualifying Football. Goalkeepers of the both sides had a great hand on the result. Nepali goalie Rupak Shrestha saved four goal-bound attacks while Uzbek custodian Suhrobjon Sultanov's howler allowed Nepal to take 1-0 lead and Chetan Ghimire wrapped-up the match 2-0 with an injury-time goal. The Uzbeks were eluded from poetic justice after controlling the whole match with sporadic moves and brilliant football. Nepal, on the other hand, was focused on blocking the Uzbek forwards and look for counter-attacks. The crucial first goal came in a dramatic way as Uzbek goalie Sultanov allowed a clearance from Captain Bobirjon Domlajonov to travel inside his own net while gathering. Coach Raju Shakya admitted that the Uzbeks were superior to Nepal. "They dominated the match but it's our boys' fighting instinct that made us victorious today," he said later. "The team that scores emerge winner in football." This is the first ever win of Nepal over Uzbekistan and second time to be qualified for the qualification of U-17 level. Uzbekistan had defeated Nepal 12-0 four years ago in the same age-category competition.

A week later, the U-17 Nepali team left for Sikkim, India to play at an invitational "All India Chief Minister Gold Cup" football tournament. They lost to South District Academy by 3-1.

AFC Youth Championships first leg

The 18 member U-19 football team of Kyrgyzstan has arrived in Nepal to play against Nepal in the first leg match of the AFC Youth Championships at the Dasharath Stadium on November 22. Nepali team will then immediately travel to Kyrgyzstan to play the return leg which will lock horns on 28th November to see second round of the tournament. As Bhutan withdraw from the AFC U-19 (Group F) qualifying round, Nepal has to play home and away league system with Kyrgyzstan to qualify for final round, according to All Nepal Football Association. The tournament was originally scheduled for Kyrgyzstan.

Nepal squad includes: Nirajan Khadka, Durga Lawat, Noor Raj Kafle, Krishna Lama, Shishir Adhikari, Jeevan Sinkeman, Santosh Gurung, Anil Gurung, Mansajan Rajbhandari,

Sanjeev Shrestha, Rojit KC, Sandeep Rai, Santosh Shahukhala, Sangeet Rajak, Rishi Kesh Rai, Suman Subedi, Pankaj Lama, Arjun Rijal, Gopal Thapa, Sudip Limbu.

ANFA nominated

All Nepal Football Association (ANFA) has been nominated in the AFC Association of the Year category at the AFC Awards Gala 2005. The other two nominees in the section include Japan FA and Qatar FA. The winner will be announced at the AFC Awards Gala 2005 in Kuala Lumpur, Malaysia on November 30. Other awards include Diamond of the year with only one nominee, Kawab-uchi Saburo of Japan, Fair Play, Match Official of the Year, Youth PoY, Futsal Team of the Year, Club Team of the Year, Women's National Team of the Year, Women's Player of the Year and Men's Player of the Year.

Nepal to co-host AFC Challenge Cup

According to AFC last week, Nepal will be co-hosting the inaugural Asian Football Confederation (AFC) Challenge Cup along with Bangladesh next year. The event is scheduled for March 25 – April 9, 2006 and will feature 16 "emerging" countries of Asia. The countries are divided into four groups. League matches of Group A and B will be played in Nepal while the league matches of Groups C and D will be hosted by Bangladesh. And here is a look at the groups.

Group A:
India, Chinese Taipei, Philippines, Afghanistan

Group B:
Sri Lanka, Nepal, Bhutan, Brunei

Group C:
Palestine, Bangladesh, Cambodia, Guam

Group D:
Tajikistan, Kyrgyzstan, Pakistan, Macau

ACC U-19 Cup

Nepal wins the Asian Cricket Council U-19 Cup

The year 2001 marked cornerstone in the history of Nepali cricket scene. Sri Lankan coach Roy Dias stepped in to replace Pakistani Aftab Balooch. And just after three months of his coachmanship, he helped Nepal win the first ever international tournament of such stature, the Youth Asia Cup. The mentor of the player-boys has helped Nepal add several silverwares to its trophy gallery. And has added another glory to Nepal's international arena: the fifth ACC (Asian Cricket Council) U-19 Cup.

Crown Prince Paras inaugurated the biggest ever international sporting event in the Nepal with 15 nations participating at the TU Cricket Ground, Kirtipur. The inauguration ceremony displayed colorful cultural dances and was beamed live by Nepal Television. The semifinals and the final were also live-aired in NTV.

Nepal saw Malaysia in the finals. Going into the match, Nepal was firm favorite and had the support of home and crowd. Malaysia was one of the favorites right from the start of the tournament as it boasted several experienced cricketers. Three members of the team were part of the Malaysian senior team that visited Nepal last month to play a three-day match of Inter – Continental Cup. Nepal bowled out Malaysia for 83 runs in 25.5 overs - thanks to Bantu Bataju's five wickets. Nepal completed the victory in 25.2 overs losing only three wickets. This marks Nepal's consecutive final wins over Malaysia in the past two editions of the tournament. In Kathmandu Youth Asia Cup 2001, Nepal registered a seven-wicket win while it was a 30-run win in Karachi 2003.

After this victory, Nepal has qualified for the International Cricket Council (ICC) Under-19 Youth World Cup 2006 scheduled for February 5 – 19 next year. Nepal is the last country to confirm its place in the next year's Youth World Cup. The ten full members of ICC got automatic qualifications while Ireland and Scotland qualified from Europe, Namibia and Uganda from Africa and USA from America have qualified through their qualifying events. Nepal now joins England, Zimbabwe and Ireland in Group D of the 16-nation event. According to a provisional schedule for the event, Nepal plays England on Feb 6 at Sinhalese Sports Club Ground; Zimbabwe on Feb 7 at Colombo Cricket Club Ground and Ireland on Feb 9 at Nondescripts Cricket Club Ground. The top two teams from each of the four groups qualify to super league quarterfinals scheduled for Feb 11 while the last two teams go to plate championship quarterfinals scheduled for Feb 14. The event will conclude with the Feb 19 final.

This is third successive time that Nepal

ANUP PRAKASH

Top: A packed arena to watch the games and support the home team.
Above: Fans of the Nepali Cricket team gave a moral boost to the team.

has been drawn with England in the preliminary round. Though Nepal has never defeated England, England's loss to the third team of the group has always prevented Nepal's progress to second round. In 2001, Nepal beat Pakistan but England lost to Pakistan and the two Test nations entered next round. In 2003, Nepal beat South Africa and England handed win to South Africa to prevent Nepal from advancing.

Group A for the event consists of

defending champion Pakistan, New Zealand, Bangladesh and Uganda while Group B comprises of West Indies, South Africa, Australia and USA. India, Sri Lanka, Scotland and Namibia are in Group C.

Cricket Association of Nepal, team sponsors Wai Wai, 21st Century and Mood Drops Man Power Company later honoured the Under-19 cricketers and officials who won the ACC U-19 Cup cricket tournament for the third

successive time. Sharad Vesawkar, who scored 152 runs in four innings at an average of 152 and strike rate of 60.31, was declared the batsman of the series, while left arm pace bowler Amrit Bhattarai, whose figure in the series was 42-12-120-13, was named the bowler of the series. Both the players got Bajaj CT 100 motorcycle each — one sponsored by 21st Century and the other from CAN.

At the felicitation programme — that started two hours late because of Education and Sports minister Radha Krishna Mainali's busy schedules — CAN also gave away Rs 15,000 each to all the 14 players and three officials, while the team sponsors Wai Wai rewarded Rs 100,000 to the team. Moon Drops Manpower rewarded man of the final Bantu Bataju with Rs 25,001. Bantu had taken 5 – 29 off eight overs in Nepal's crushing seven-wicket victory. Skipper Kanishka Chaugain, Bantu Bataju and vice captain Paras Khadka were honoured with a 14" LG colour television each for their individual feat during the tournament. Chaugain was the highest run scorer in an inning with unbeaten 78 runs against Kuwait in semi-final, while Bantu was the highest wicket-taker in an innings, 5-29 against Malaysia in final, and Paras took six catches in the series to become the player with highest number of catches. CAN also gave out the letters of appreciation to the sponsors and the individuals who helped the association in making the event a grand success.

नेपाल राजनैतिक सुदृढीकरण वा ध्रुवीकरणको गम्भीर मोडमा

डिल्लीराज पौडेल

परिवर्तन संसारको प्राकृतिक नियम हो र परिस्थिति अनुरूप आफूलाई परिचालित गर्दै जानु मानवीय धर्म हो। मानवीय जीवनका विभिन्न पक्षहरूमध्ये राजनीतिक क्षेत्र पनि एक हो र समयको परिवर्तित परिवेशसँगै यो पनि चलायमान हुन जरुरी हुन्छ। तर, यदि समयानुकूल राजनैतिक प्रक्रिया र गतिविधिहरू सञ्चालन हुन सकेनन् भने राजनीतिमा ठूलो हलचल मात्र आउँदैन, अन्ततः राजनैतिक विष्फोट भई सिङ्गो राष्ट्र नै राजनैतिक विद्रोहको चपेटामा पर्नसक्छ। हुन त राजनीति आफैमा क्रियाशील तत्व होइन, यो त एक निश्चित मूल्य र मान्यता मात्र हो जसलाई यसका नीति निर्माता तथा प्रयोगकर्ताहरूको विवेकपूर्ण चातुर्यतामा सही अर्थमा बुझ्न सकिन्छ। यसर्थ, संसारका कसै राजनैतिक अभ्यासहरू सफल र असफल हुनुको पछाडि समय र प्रयोगकर्ता दुवै उत्तिकै जिम्मेवार मानिन्छन्।

विसौ शताब्दीलाई राजनैतिक दृष्टिकोणले प्रजातान्त्रिक लहरको शताब्दी मानिन्छ। प्रजातन्त्र वर्तमान विश्व राजनीतिको मूलमन्त्र नै बनिरहेको परिप्रेक्ष्यमा नेपाल पनि विसौ शताब्दीको उक्त विश्व जनमतभन्दा अलग रहन सकेन र २०४६ को ऐतिहासिक जनआन्दोलनलाई निम्त्याएरै छाड्यो। यसको पछाडि नेपाली जनताको प्रजातन्त्रप्रतिको अगाध आस्था र जागरुकता त कारण हो नै, प्रजातान्त्रिक नेपालको निर्माणको लागि अन्तर्राष्ट्रिय दबाव तथा समर्थनलाई पनि किमार्थ कम आँकन सकिन्छ। परिणामतः नेपालमा २०४६ को ऐतिहासिक जनआन्दोलन सफल हुन सक्यो र त्यसले जनताको सार्वभौमिकताको प्रत्याभूतिसहित नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ को निर्माण गरी लागू गर्ने परिस्थिति मार्गप्रशस्त गर्‍यो।

नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ नेपालको विद्यमान शक्ति समीकरणको संयुक्त दस्तावेज मात्र नभएर प्रजातान्त्रिक शासन प्रणालीलाई प्रत्याभूति गर्ने खालको विश्वकै एक उत्कृष्ट प्रगतिशील संविधानका रूपमा संविधानविद् हरूले व्याख्या गरेका थिए। तर समय वित्दै जाँदा नेपालमा समयानुकूल प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापना भए तापनि त्यसलाई समयानुकूल परिचालन गर्ने शैलीमा राजनीतिक दलहरू प्रष्ट हुन नसकेको परिस्थिति सिर्जना हुनपुग्यो। प्रजातान्त्रिक शासन प्रणालीको मेरुदण्ड नेपाली जनताको चाहना र विशेषता राष्ट्रिय हित अल्लवतप्यलर्वा क्षतभचभक्त० लाई मध्यनजर राखेर गरिनुपर्ने राजनीतिक क्रियाकलापहरू केवल दलगत स्वार्थमा सीमित हुन पुगेपछि

नेपाली राजनैतिक जगतमा अन्यौल छाउन पुग्यो, सोही अन्यौलको निचोड नै आज मुलुकमा जकडिएको राजनैतिक जटिलता हो। प्रजातन्त्र आफैमा एउटा मूल्य र मान्यताको संयोग मात्र हो, जहाँ जनता सार्वभौमसम्पन्न हुन्छन् र अधिकतम जनमतको कदर गर्दै जनताकै प्रतिनिधिद्वारा परोक्षरूपमा जनताले नै देशको शासनको वागडोर सञ्चालन गर्दछन्। सिद्धान्ततः प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापनापश्चात् नेपाली जनतामा सार्वभौमशक्ति निहित भए तापनि जनमतको प्रतिनिधित्व गर्ने राजनैतिक दलहरूमा प्रजातान्त्रिक एवं राजनैतिक संस्कारको अभाव देखिनु नेपालको लोकतन्त्रीय शासन पद्धतिको विकासको प्रमुख समस्या बन्न पुग्यो।

खुल्ला राजनैतिक वातावरणमा प्रवेश गर्नासाथ आफ्नो राजनैतिक शक्ति विस्तार गर्ने क्रममा राजनैतिक दलहरूले सिङ्गो प्रजातान्त्रिक प्रणाली अक्षयकतभक्त० लाई भन्दा बढी प्रक्रिया अन्तर्गतमा जोड दिन पुगे। एउटा सिङ्गो राजनैतिक प्रणाली पूर्ण हुनको लागि त्यसका विभिन्न उप-प्रणालीहरू अक्षयकतभक्त० सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक आदि क्षेत्रमा समानुपातिक विकास हुनुपर्नेमा केवल राजनैतिक प्रतिस्पर्धामा मुलुकका ठूला राजनैतिक दलहरू बढी केन्द्रित भएकाले सिङ्गो राजनैतिक प्रणाली नै अपाङ्गप्रायः हुन पुग्यो। निर्वाचन आफैमा राजनीतिक प्रणाली होइन यो त केवल प्रजातान्त्रिक प्रणालीको एउटा प्रक्रिया मात्र हो र जनता यसका निर्णायक शक्ति हुन्, यही नै धरातलीय यथार्थ पनि हो। तर, निर्वाचनको यस सार्वभौम सत्यलाई विर्सिएर नेपालका राजनीतिक पार्टीहरूले सामयिक निवार्चनको परिणाम अर्थात् जीत र हारलाई स्वभाविक रूपमा लिनेभन्दा पनि जीवन-मरणको सवाल बनाउने र सत्ताका लागि घात/अन्तर्घातजस्ता संकीर्ण राजनैतिक क्रियाकलापको चरम अभ्यास गर्ने सम्मका अराजनीतिक चरित्रहरू प्रदर्शन गरे। सबैभन्दा अप्राकृतिक कुरा त के भयो भने राजनीतिको कखरा सम्म जान्नेहरूले पनि बुझेको सत्य र राजनैतिक सिद्धान्त र आस्थालाई तिलाञ्जली दिदै सत्ता र कुर्सीको खेलमा “राजनीतिमा कोही शत्रु र मित्र हुँदैन” भन्नेसम्मको निकृष्ट राजनैतिक दृष्टिकोणका साथ नेपालमा राजनीतिको प्रयोग र अभ्यास भयो। अन्ततः यही चरित्र र प्रभृति नै नेपालको प्रजातान्त्रिक शासन प्रणालीको लागि दुर्भाग्य बन्न पुग्यो। त्यतिमात्र होइन आर्थिक असमानता र सामाजिक विखण्डनले मुलुक आक्रान्त भइरहेको परिप्रेक्ष्यमा सिङ्गो राजनैतिक प्रणालीमा देखिएको विचलनलाई सुधार गर्ने नाउमा २०५२ तिर नेपाली राजनैतिक धर

तलमा एक नयाँ शक्तिका रूपमा माओवादी शक्ति देखापरे। नेपालको संसदीय राजनीतिको दुर्भाग्य के भइदियो भने संसदीय राजनीतिक शक्तिले माओवादी शक्तिको संवेदनशीलतालाई नबुझी यस जर्बजस्त शक्तिलाई एक राजनैतिक शक्तिको रूपमा अस्वीकार गर्दै दमनकारी नीति अख्तियार गर्न पुग्यो। आर्थिक असमानता, सामाजिक विखण्डन र बेरोजगारीलाई अघोषित नाराको रूपमा अंगिकार गर्दै सामाजिक परिवर्तनको अभियानमा जुटेको माओवादी शक्तिले प्रारम्भमा केही हदसम्म लोकप्रियता पाए तापनि मूलतः सशस्त्र बलमा विस्वास राख्ने माओवादी शक्तिले बन्दुक र बारुदमार्फत नै सिङ्गो सत्ता हत्याउने, जनआन्दोलनको नाउमा सर्वसाधारण जनतालाई नै आन्दोलनको हतियार बनाउने र राष्ट्रिय सम्पत्तिको नाश गर्नेजस्ता क्रियाकलापले माओवादी शक्तिले राजनीतिको मूल प्रवाहमा आफूलाई स्थापित गराउन सकेन। बरु उल्टै राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय आलोचनाको पात्रका रूपमा स्थापित भई आजपर्यन्त सशस्त्र-बलमा घमण्ड गर्दै अस्तित्वको अनन्तः लडाइ लडिरहेछ।

प्रजातन्त्रको एउटै छातामुनी रहेर संसदीय शक्ति हरेक संसदीय प्रणालीको दुरुपयोग र माओवादी शक्ति सिङ्गो प्रणालीकै अन्त्य गर्ने दोहोरो लडाइ लडिरहेँदा अवसरको फाइदा उठाउने वा राष्ट्रियता बचाउने निहुमा संवैधानिक राजा आज राजनीतिको खुल्ला मैदानमा उत्रिरहेको अवस्था छ। स्मरणीय रहोस्, राजनीतिमा वाद, प्रतिवाद र संवाद निरन्तर चलिरहेको प्रक्रिया हो। हरेक वादको विलोममा प्रतिवाद आउनु र प्रतिवादलाई संवादमार्फत समाधान गर्ने राजनीतिको विश्वव्यापी अवधारणालाई अस्वीकार गर्न किमार्थ पनि सकिदैन। संवैधानिक राजतन्त्र आज सिङ्गो प्रजातान्त्रिक शासन प्रणालीकै विकल्पको रूपमा निरंकुश राजतन्त्रलाई स्थापित गर्नमा प्रयत्नरत देखिन्छ, राजनैतिक पर्यवेक्षकहरू यसलाई बहुलवादकै विकल्पमा आएको प्रतिवादका रूपमा लिने स्थितिमा पुगेका छन्। यसरी आज मुलुक त्रिकोणात्मक शक्तिले विभाजित संक्रमणको अवस्थामा गुञ्जिरहेको बेला हरेक नेपालीहरू देश र परदेश जहासुकै रहेतापनि कम्तिमा राष्ट्र, राष्ट्रियता र मुलुकको सार्वभौमिक अखण्डता बचाउन आ-आफ्ना दलगत मान्यताभन्दा माथि उठेर दबावको सामूहिक स्वर उठाउनै पर्ने भएको छ। मुलुक आज एकातर्फ हत्या, हिंसा र बदलाको राजनीतिले ग्रस्त छ भने अर्कोतर्फ आर्थिक विषमता र सामाजिक विखण्डनले तहसनहस भइरहेको सन्दर्भमा बृहद प्रजातान्त्रिक मोर्चाको निर्माण (जहाँ राजा र सबैखाले राजनैतिक

दलहरू अटाउनसक्ने) नै आजको राष्ट्रिय समस्या समाधानको पहिलो र उपर्युक्त मार्ग बन्ने परिस्थिति सिर्जना भइरहेको छ। प्रजातन्त्रको बृहद छातामुनी रहेर देशको माटोको कसम खाँदै एउटा बृहद राष्ट्रिय सहमति, तत्काल युद्धविराम र माओवादी शक्तिलाई खुल्ला प्रजातान्त्रिक प्रणालीमा आउनसक्ने गरी संवैधानिक शक्ति र नागरिक समाजको मातहतमा संयुक्त वार्ता अनि शान्तिपूर्ण निर्वाचन जस्ता न्यूनतम सहमति बन्न सकेमा श्री ५ द्वारा राष्ट्र-अध्यक्ष अञ्जबम या तजभ क्तवतभ० का हैसियतले सम्पूर्ण राजनैतिक क्रियाकलापको सुपरीवेक्षण, नागरिक समाज नयाँ राजनैतिक नेतृत्वको निर्णायक र राजनैतिक दलहरूलाई चुनावी मैदान प्रदान गर्न सकेमा साँचो अर्थमा नेपालको स्थायी शान्ति र प्रजातान्त्रिक मूल्य र मान्यताको सुदृढीकरण सम्भव हुन्छ। होइन, सबै (तीनैखाले) राजनैतिक शक्तिहरू (मेरा गोरुका बाह्रै टक्का) भन्दै आ-आफ्नै अडानमा अडिग रहने हो भने मुलुकमा विस्तारै बृहद गडरहेको राजनैतिक ध्रुवीकरणको प्रक्रिया अघि नबढ्ला भन्न सकिदैन। त्यसो भएमा प्रजातान्त्रिक र गैर-प्रजातान्त्रिक दुई शक्तिको बीचमा मुलुक पुनः आन्दोलनको भूमरीमा फस्ने र अन्ततः नेपाल नै असफल राष्ट्रको बाटोमा अगाडि बढ्ने निश्चितप्रायः छ।

अर्कोतिर, संवैधानिक राजतन्त्रबाट गणतन्त्रीय व्यवस्थामा फड्को मार्ने वा दुवै खाले शक्तिहरूले आ-आफ्नो राजनैतिक अस्तित्वको निमित्त राजनैतिक वारपारको अन्तिम लडाइ लड्नसक्ने सम्भावनालाई पनि अहिले नै नकार्न सकिदैन। त्यसका लागि राजनैतिक शक्तिहरूसँग आ-आफ्नै राजनैतिक खुराक होलान् तर सर्वसाधारण नेपाली जनता अझैपनि के भन्दैछन् भने वारम्बारको राजनैतिक आन्दोलनले मुलुक क्षतविक्षत भइरहेको सन्दर्भमा यथासक्य आन्दोलन विना नै साभ्ना सहमतिद्वारा देश निर्माणमा जुट्नु श्रेयस्कर हुने छ। अहिलेलाई के मात्रै आशा गरौं भने राजनैतिक शक्तिहरूले जनआवाजलाई नजरअन्दाज अक्षयकतभक्त० गर्ने छैनन् किनभने जनशक्ति नै त्यस्तो शक्ति हो जो अजेय हुन्छ।

(प्रस्तुत विचार वाल्टिमोर मेरिल्याण्डमा बसोवास गर्दै आउनु भएका राजनैतिक चिन्तक श्री डिल्लीराज दाहालका हुन्, यसमा सम्पादकीय सहमति हुनैपर्छ भन्ने जरुरी छैन : सम्पादक।)

विभिन्न देशबाट आएका विद्यार्थीहरूको
माध्यमिक शिक्षाको लागि उत्कृष्ट विद्यालय

दी इन्टरनेशनल हाइस्कूल

- सरकारी माध्यमिक विद्यालय, निःशुल्क भर्ना तथा सक्षम शिक्षकहरू।
- ४५० जना विद्यार्थीको सानो विद्यालय र २२-२५ जना विद्यार्थी पढाइने सानो कक्षा।
- लगौडिया सामुदायिक क्याम्पस हाताको सुरक्षित वातावरण।
- अंग्रेजी माध्यममा गुणस्तरीय शिक्षा।
- राम्रो हेरचाह गर्ने कर्मचारी तथा उत्कृष्ट पथप्रदर्शन एवं परामर्श सेवा।
- बाबु, आमा र परिवारसँग नियमित सम्पर्क एवं परस्पर सहयोगी वातावरण।
- माध्यमिक शिक्षा पूरा नहुँदै निःशुल्क उच्च शिक्षाको पठनपाठन।
- पाँच वर्षे कलेज एसोसिएट डिग्रीका लागि पहिल्यै नै पढाइने व्यवस्था।
- ९५% विद्यार्थी उत्तीर्ण तथा उच्च शिक्षाका लागि भर्नाको प्रत्याभूति।
- उच्चशिक्षामा आवेदन र भर्नाका लागि उचित परामर्श।
- ८ कक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरू पथप्रदर्शकको परामर्शमा भर्ना हुन सक्ने।

हाम्रा विद्यार्थीहरू भर्ना लिने केही कलेजहरू :
एम. आई.टी., कोलम्बिया, स्कीडमोर, वार्ड, फोर्डहाम, एन. वाई
यु, स्यारक्युस, राइस, लाफाएटी, स्यूनी, क्यूनी आदि।

अभिभावकहरूलाई ७९८४८२५४५५ मा सम्पर्क गर्न या विद्यालय भ्रमण गर्न अनुरोध गरिन्छ। यदि नेपाली दोभाषे चाहिएमा कृपया आफ्नो नाम, सम्पर्क र ठेगाना छोडी दिनुहोला, नेपालीभाषीले तपाईंसँग सम्पर्क गर्ने छ।

दी इन्टरनेशनल हाइस्कूल

(७९८) ४८२-५४५५

३९-९० थम्सन एभेन्यू, लड आइल्याण्ड सिटी, न्यूयोर्क १११०९

Download
every issue of
Nepali Aawaz
for free!

Exclusive
online features
coming soon....

{ *Hope for Education* }

December 3rd, 2005
07:30 - 11:00PM
NYU School of Law (Vanderbilt hall)
40 Washington Square South

*\$30 for non-students
\$15 for students*

*An effort to bring clean water, toilets,
new classroom space, and solar power
to schools in Nepal*

*Heartily congratulation
to Gambu Sherpa and Pasang Lhamu Sherpa
on the occasion of
Happy Belated Nwaran
of their son*

~ Nepal Kirant Rai Association of America ~

Second-Annual Hope Event Sets \$40,000 as Fundraising Goal for Education in Nepal

New York – On December 3, 2005, the second-annual Hope fundraiser to benefit the people of the Himalayan Kingdom of Nepal will take place at NYU Law School's Vanderbilt Hall from 7:00 until 11:00 pm in Tischman Auditorium.

Hope for Education will feature a keynote address from Mr. Gopal Khanna, former Chief Financial Officer for the Peace Corps and later the White House. The event is being hosted with the support of the Living Earth Institute (LEI), the Rotary Club of Plainsboro, the NYU South Asian Law Students Association, the America-Nepal Friendship Society, the Ridgewood Nepalese Society, and The Nepal Digest Foundation.

In addition to a documentary film about three schools in the eastern hills of Nepal and a generous helping of Nepali cuisine, attendees will be treated to a Pakistani gazal, a special song by Gaurav and Falguni "Falu" Shah, Nepali Sherpa, Magar, and Gurung folk dances.

"I consider it an honor and a privilege to participate in this outstanding effort," said Mr. Khanna, who is currently serving as the Chief Information Officer for the State of Minnesota. "I am eager to meet the Peace Corps volunteers who have done – and continue to do – so much to help Nepal."

The Hope series was created by NYU Law student and former Peace Corps volunteer Rajeev Goyal, and inspired by Harka Lama, the principal of the Namje secondary school and a venerated figure in his community. "Mr. Lama is the true force behind this effort," said Mr. Goyal. "He has devoted his life to helping the children of Nepal."

The day's fundraising events will begin with a crawl-a-thon in Washington Square Park hosted by L.G. Khambache Sherpa – who crawled the entire length of Manhattan earlier this year to raise money for victims of last December's tsunami– and will feature special guest Lhakpa Gelu Sherpa, who has scaled Mount Everest twelve times. "The event fits well with Sherpa Mission's goal to promote global unity and harmony by reaching out to help those in other cultures and societies," said Sherpa. "I hope people will be inspired by this good and selfless act."

This year's fundraiser aims to collect \$40,000 to continue improvements in water and sanitation, install solar power panels, build playgrounds and provide science equipment to schools in the village of Bhedetar in Dhankuta. A portion of the proceeds also will go toward the Living Earth Institute's education initiatives in Nepal.

"We are extremely pleased to be a part of the Hope series, which is key to our mission of empowering local communities to protect their environments through the sustainable use of water, said LEI President Pam Elardo. This year's event will benefit the education initiative made possible by the access to clean water gained as a result of last year's Hope for Water fundraiser."

Hope for Education builds on the success of last year's Hope for Water event, which raised over \$14,000 to build water pipelines, toilets, taps, and tanks for villagers in Dhankuta and Janakpur districts. Thanks to Rajeev's efforts in "Hope for Water," today 100,000 liters of water are pumped into the community each day. To date, the villagers have earned over \$2,000 from selling water to the government.

"It's amazing how much we can do for a village in just one night," said Mr. Goyal. "Hope for Education is going to be absolutely magical. I'm hoping people really make an effort to come."

5

For Perfect Setting • For Any Occasion
 Weddings • Corporate Events
 Birthdays • Anniversaries
 Fundraisers • Sweet Sixteen
 ACCOMMODATING FROM
 25 TO 600 GUESTS

**FIVE STAR
 BANQUET
 RESTAURANT**

13-05 43rd Avenue, L.I.C. NY
 11101
 (Off 21st Street)
 Tel: 718-784-8484 / 784-1144

Kumari
 Authentic Nepalese and Indian Cuisine

*Kumari Restaurant & Bar
 Call us for your catering needs!*

911 N. Charles Street
 Baltimore, MD 21201

Tel: 410- 547- 1600
 Cell: 410- 493- 3848
 Fax: 410- 547- 8388
 email: mlsnepal@yahoo.com

www.kumaribaltimore.com

B A L T I M O R E

Himali Enterprises

Internet Cafe, Money Transfer, Video Conversion,
 Tibetan Nepalese Audio Video, Printing
 Service, Fax, Calling Card & Goods
 from Nepal & Tibet

72- 26 Broadway 3rd Fl.
 Jackson Heights, NY 11372

(718) 426- 7148

Mustang Employment Agency

Restaurant, del- grocery,
 Factory, Supermarket, Variety Store,
 Bakery, Housekeeper, Laundromatic & Dry Cleaner,
 Nail Salons, Warehouse, Construction and many more!

72- 26 Broadway 3rd Fl.
 Jackson Heights, NY 11372

(718) 426- 7148/ (718) 426- 7349

ONE STOP FOR YOUR AIRLINE TICKETS
 FOR NEPAL & OTHER DESTINATION

Guaranteed lowest fare for Nepal
 Passport & Visa services also
 available

HIMALAYAN ADVENTURES TOURS AND TRAVEL
 1328 BROADWAY, SUITE: 523, NEW YORK, NY-10001
 TEL: 212 239 3156, FAX: 212 239 3159,
 TOLL FREE NO: 1 866 798 6877

PREENA SHRESTHA

BHUSHAN SHILPAKAR

Top: Nep-hop group Nepsydaz on stage at KCM's Cultural Week.
 Right: A man feeds pigeons at Patan Durbar Square (top) while a boy sets up shop (below) in the morning.

བསྐྱེས་བའི་ལྷ་ལྷ་མ།

GRAND OPENING!
 TIBETAN & NEPALI CUISINE.

OM TIBET

 RESTAURANT

OPEN 7 DAYS 11AM TO 11PM

PHONE 718-672-3080

WE DO CATERING FOR ALL OCCASIONS
 PRIVATE PARTIES WELCOME

BHUSHAN SHILPAKAR